

DIRVA

STEBUKLAI LENKIJOJE

Kaip ilgai jie dar gali tęstis?

Vytautas Meškauskas

Vadinami 'lenkiški' anekdotai šiame krašte yra būdingi savo visišku neįtikinamumu. Politinės žinios ateinančios iš to krašto skamba labai panašiai. Pavyzdžiui, kad ir toks tikras atsitikimas. Toruno rajone kompartija turi 57.000 narių. Po Gdanskio susitarimo tarp vyriausybės ir darbininkų, pradėjusių SOLIDARUMO sąjūdį, tūlas Zbigniewas Iwonow, 32 m. amžiaus, jau 10 metų partijos narys ir vietos fabriko ekonomistas, pradėjo organizuoti naują organizaciją partijos narių tarpe. Iš 17.000 partijos narių pačiame Torune mieste 7.000 tuoju prisidėjo prie jo sąjūdžio, kurio svarbiausias tikslas buvo demokratiškai išrinkti partijos pareigūnus, atstovus į partijos kongresą, panaikinti spaudos cenzūrą ir pan. Už tai jis, žinoma, buvo iš partijos išmestas. Tačiau partijos skyrius to statybos medžiagų fabriko Towimor, kur jis dirba, jį išrinko savo sekretorium! Tokiu būdu jis tapo partijos pareigūnu, formaliai jai nepriklausydamas.

Skamba anekdotiškai, tačiau juokai praeina kai sužinome, kad Iwonowas nėra vienintelis. Apie sauvališkus bandymus reformuoti partiją girdime ir iš kitų vietų, Gdanskio, Pulawy, Radoso, Poznan Pabianize ir Lodzės. Kovo 9 d. buvo galvota sušaukti to sąjūdžio veikėjų suvažiavimą, bet paskutiniu momentu to sumanymo atsisakyta, nes jis viešai indentifikuotų jo vadus ir veikėjus, ko partijos vadovybė ir Kremlius negalėtų pakeisti.

Partijos kongresas turėjęs įvykti pereinamųjų metų lapkričio mėn. buvo nukeltas į balandžio mėn., bet dabar vėl apie jį nieko negirdėti. Norintieji reformuoti partiją tuo patenkinti. Juo toliau nukeliamas kongresas, juo daugiau jie turi laiko geriau susiorganizuoti. Vienas iš sąjūdžio vadų Witkowski, 29 m. Toruno universiteto filosofijos dėstytojas, sąjūdžio tikslus taip apibūdino:

"Mes neesame kontrarevoliucionieriai. Mes tik norime, kad partija iš tikro būtų darbo žmonių organizacija. Dabar ji neturi nieko bendro nei su jais nei su realia krašto būkle. Mes nenorime kito krizio, už tat organizuojamės praveisti reformas."

Tokių reformų, žinoma, nenori nei partijos vadovybė su tūkstančiais jos biurokratų ir, aišku, Kremlius. Už tat nestebėtina, kad 'reakcionieriai' griebėsi kontra-priemonių, privedusių prie kovo 19 d. incidento Bydgoszcz'e, kur keliolika aktyvistų buvo policijos pašalininti iš apskrities tarybos posėdžio. Trys jų buvo žiauramai sumušti. Jei atsakingi pareigūnai nebus pašalinti iš vietų, SOLIDARUMAS žadėjo paskelbti streiką, bet atskubėjęs Lech Valesa ramino, aiškindamas, kad nauju ministru pirmininku gen. Jaruzelskiu galima 'pasitikėti'. Partija iš savo pusės apkaltino SOLIDARUMĄ sėjant chaosą.

Laukiant tolimesnių įvykių reikia pastebėti, kad tas visame pasaulyje pagarsėjęs Lech Valesa tariamo

Amerikos Lietuvių Tarybos Los Angeles skyriaus valdyba, minint skyriaus 40 metų sukaktį, su svečiu ALT ev pirm. dr. K. Šidlausku. Iš kairės: Aloyzas Pečiulis, Rūta Sakienė, dr. K. Šidlauskas, K. Prišmantas, skyriaus pirm. Feliksas Masaitis, Antanas Skirius ir Simas Kvečas. Trūksta Rimo Paškausko.

Gražiai paminėta Los Angeles Lietuvių Tarybos 40 metų sukaktis

Rūta Sakienė

Kovo septintos dienos vakare Amerikos Lietuvių Tarybos rėmėjai rinkosi iš visos pietų Kalifornijos atšvesti skyriaus keturiasdešimt metų sukaktį ir pagerbti jos įsteigėjus bei ilgą eilę darbuotojų. Šiai iškilmingai šventei reikalingą orumą pridavė svečias iš Chicago,

ALTo Centro Valdybos pirmininkas dr. Kazys Šidlauskas.

Punktualiai septintą valandą svečiai pradėjo rinktis Tautinių Namų salėje. Kaip paprastai tokiomis progomis, matėsi daugiausia darbštūs buvę ir dabartiniai organizacijų veikėjai arba aukotojai - žmonės, kurie - patys dažnai ir daug pašveddami laiko ir pinigų - supranta kitų pastangas ir vertina nuveiktus darbus.

Sio vakaro šeimininkas ALTo Los Angeles skyriaus pirmininkas Feliksas Masaitis tarė atidarymo žodį ir pakvietė prelatą Joną Kučingį sukalbėti invokaciją. Sekė skani vakarienė. Pasistiprinus, pirm. F. Masaitis pravedė skyriaus steigėjų pagerbimą: mirusieji - prel. J. Macijauskas, K. Lukšis ir V. Arčius - pagerbti atsistojimu ir susikaupimo minute; gyvieji - P. Zilinskas ir B. Starkienė - plojimu. Pa-

skaityti ir juodviejų sveikini- mai raštu.

Tolimesnę programos dalį pravedė jaunas ir energingas skyriaus vicepirmininkas Aloyzas Pečiulis, pirmiausia pakviesdamas gen. garbės konsulą Vytautą Cekanauską prabilti į susirinkusius. Po trumpos konsulo kalbos, programos pravedėjas išdavė susirinkusiems paslaptį, kad kaip tik šią dieną konsulas švenčia savo gimtadienį. Kėlėme šampano taures ir griausmingai giedojome 'Valio, ilgiausių metų!'

Salei aptilus, kviečiami kalbėti: skyriaus garbės narė Alena Devenienė, Tautinės Sąjungos C.V. pirmininkas Antanas Mažeika, VLIKui remti Los Angeles Tautos Fondo Komiteto pirmininkas Albinas Markevičius, Lietuvių Bendruomenės Vakarų Apygardos pir-

(Nukelta į 4 psl.)

Atentatas prieš Prezidentą

Dirvą ruošiant spaudai, TV ir radijas pranešė, kad kovo 30 d. Washingtonė kėsintasi į prezidento Reagano gyvybę.

Prezidentui padaryta operacija ir gyvybė nėra pavojuje.

Žudikas Hinkley suimtas.

vado poste atsirado visai atsitiktinai. Faktinai sąjūdis buvo tikrai spontaniškas, prasidėjęs be vadų, bet jam įsisiūbavus buvo reikalingas vadas, su kurio priešai galėtų tartis. Taip iškilo Valesa. Jis iki šiol buvo reikalingas vyriausybei, tačiau per daug garbės jam gali atnešti ir kankinio vainiką.

Formaliai iki šiol Gdanskio susitarimo nuostatai dar nėra įgyvendinti. Praktiškai tačiau senosios valdinės unijos nustojo veikti, milijonams darbininkų įsijungus į SOLIDARUMĄ. Nuo rugpiūčio mėn. pašalinta iš vietos apie 30.000 partijos ir valdžios pareigūnų už netinkamumą ar korupciją. Daug daugiau tokių tačiau liko savo vietose ir dreba dėl savo privilegijų netekimo. Logiškai galvojant jie turėtų sveikinti sovietų įsikišimą, bet vėl... turime skaitytis su specifiniais lenkišku atveju, nepasiduodančiu logikai. Sakoma, kad Jaruzelskis, nors sovietų išauklėtas, iš tikro nori reformų. To paties siekiąs ir partijos bosas Kania. Bėda tokia, kad su reformų pažadais ar mažom

(Nukelta į 2 psl.)

ALTo Los Angeles skyriaus 40 metų sukakties minėjime kalba Lietuvos gen. garbės konsulas V. Čekanauskas.

SAVAITINĖ POLITIKA *Apžvalga*

Nesutarimai tarp Reagano ir Haigo. — 'Amerikiečiai be dolerių' Vietname, kuris nepaisant laimėto karo labai skursta.

Atrodo, kad Amerikos 'media' - žiniasklaida - labai apsidžiaugė galėjusi pranešti apie prezidento Reagano nesutarimą su Valstybės Sekretorium Haig. Tradiciniai - bent nuo Nixono laikų - Valstybės Sekretoriaus varžovas užsienio politikos vedimo klausimuose yra prezidentūros Saugumo Tarybos galva. Nors iš pirmo žvilgsnio jos postas atrodo menkesnis už Valstybės Sekretoriaus, tačiau praktiškai jos balsas yra svaresnis, nes stovi arčiau prezidento - koordinuoja visų žinybų veiklą. Krizės metu jis gali nulemti prezidento sprendimą. Haigo nuomone, tuo atveju (t.y. kokiai užsienio politikos krizei užėjus) ir taikos metu, Valstybės Sekretorius - ir jo departamentas - turi būti užsienio politikos generalinis tvarkytojas-menadžeris. Taip jis aiškino Atstovų Rūmų tarptautinių operacijų pakomisėje. Sekančią dieną prezidentūra tačiau paskelbė, kad užėjus kokiai vi daus ar užsienio krizei, su ja tvarkytis turės specialii institucija 'crisis management team' kuriai pirmininkaus viceprezidentas Bush. Media bando išaiškinti, kad toks potvarkis užgavo Haig, nors kai kas mano, kad Reaganas čia padarė tam tikrą kompromisą. Vietoje pasirinkus savo saugumo tarėją Ricard Allen tos krizės tarybos vedėju, jis paskyrė viceprezidentą Bush, kuris jau dėl to turi didesnę aureolę, kad yra rinktas, o ne skirtas pareigūnas. Iš viso paskutiniu laiku - kaip ir Carterio administracijoje - nesigirdi vienas balsas, bet keli. Salia Haig užsienio politikos temas viešai paličia ir Gynybos Sekretorius Weinberger, ir saugumo patarėjas Allen (dabar jie susitarė prieš kalbėdami duoti savo būsimos kalbos nuorašus kitiems dviem). Kartu reikia atsiminti, kaip kol kas atrodo, kad sekančių respublikonų kandidatu į prezidentus bus arba Bush, ar Haig. Kiekvie-

nu atveju, jie turi geresnes pradines pozicijas, jei administracijos neištiks koks nors skandalas ar didelis nepasisekimas.

Ginčas, kad El Salvador gali virsti antruoju Vietnamu, duoda progos pažiūrėti, kas atsitiko su pirmuoju, tikruoju Vietnamu po jo pergalės prieš JAV. 1975 metais partijos gen. sekretorius viešai pažadėjo, kad po dešimties metų kiekvie na šeima turės po šaldytuvą ir televiziją. Nelabai aukšti siekliai, bet kol kas atrodo, kad tai dar ta pati svajonė, kaip buvo prieš 5 metus. Sujungtas Vietnamas šiuo metu turi 54 milijonus gyventojų, kurie kasmet padaugėja apie vieną milijoną. Ukiniai jis yra didelėje bėdoje. Visos tautos pajamos, padalinus iš gyventojų skaičiaus, siekia tik šimtą dolerių į metus. Tai reiškia, kad Vietnamas gali varžytis dėl paskutinės vietos biedniausių valstybių tarpe su kokia Afrikos valstybe, kaip pvz. Mali Infliacija siekia apie 200% į metus ir pereinų metų prekybos deficitas buvo pusė bilijono dolerių. Nepaisant savo ne turtingumo Vietnamas laiko milijono vyrų armiją. Skaičiuojant tik sausumos kariuomenę, ji būtų trečia pasaulyje savo didumu, po Sovietijos ir Kinijos. Ji, kaip parodė karas, yra labai gerai apmokyta ir drausminga.

Ne tik karas padarė daug žalos - nuo kurios dar neatsigaunama, bet gi ji pasekusi beveik kasmetinės gamtos katastrofos vis neleidžia kraštui išsimaityti iš savo išteklų. Per ateinančius 6 mėnesius reikia mažiausiai 750,000 tonų ryžių.

Sovietų pašalpa siekia 3 milijonus dolerių į dieną. Krašte yra palyginti nemažai turistų iš Sovietijos ir jos bloko. Pietuose jie pravardžiuojami 'amerikonais be dolerių'... Prie sunkumų prisideda ir kiniečių pirklų luomo išbėgimas. Be jų Pietuose subyrėjo visa prekių pristatymo sistema. Jei ne komunistinis režimas, kuris laiko okupuotas Kambodiją ir Laosą, Vietnamas galėtų lengvai atkusti. Jo nekomunistiniai kaimynai - Thailand, Malaysia, Singapore, Indonezija ir Philippine, kurie sudaro

Pietryčių Azijos sąjungą mielai jam padėtų, jei Vietnamas pasitruktų iš Kambodijos bei Laosą ir tiesiogiai negręstų Thailandui. Išnaudoti žemės turtus taip pat padėtų Japonija, kuri tačiau šiuo metu bijo papiktinti sąjungines Azijos valstybes.

• Freedom House, New Yorke veikianti organizacija, kuri skleidžia informaciją apie laisvės sąjūdžius suvaržytose sąlygose, pranešė Lietuvių Informacijos Centru, kad jų leidžiamas žurnalas, "Freedom Appeals", atspausdins docento Vytauto Skuodžio teismo eilą. Lietuvių Informacijos Centro vedėjas, kun. K. Pugevičius, į anglų kalbą išvertė vėliausią LKB Kronikos Nr. 46, kuriame yra išpūdingas Skuodžio teismo aprašymas. Spausdinio išleidimą "Freedom Appeals" žurnale išrūpino LIC pareigūnė Gintė Damušytė.

• Kun. Kazimieras Pugevičius, Lietuvių Informacijos Centro vedėjas, š. m. kovo 5 aplankė New Yorko laikraščių redakcijas, jas painformuodamas apie dabartinę Lietuvos būklę, ypatingai išskeldamas JAV-ėse gimusio docento Vytauto Skuodžio nuteisimą Lietuvoje.

Charles King, New York Daily News redaktorius, peržiūrėjęs kun. K. Pugevičiaus straipsnį "Neginkluota kova už žmogaus teises", pažadėjo jį atspausdinti. Šiame straipsnyje žvelgiama į žmogaus teisių sąjūdį Lietuvoje, supažindinant su Vytauto Skuodžio byla, religinio persekiojimo faktais, pvz. kova už Klaipėdos bažnyčią. Šis straipsnis buvo siūlomas kaip tęsinys anksčiau pasirodžiusio reportažo apie neginkluotą kovą už žmogaus teises. Tame straipsnyje buvo rašoma apie žydų laisvės sąjūdį Sovietų Sąjungoj.

Ta pačia proga New York Daily News žurnalistas Bill

■ Iš kitos pusės

Praėjusiam Nr. pradėjus kalbėti apie veiksmų 'demokratiškumą'... Ne tik šioje vietoje, bet ir V. Rastenio AKIRACIUOSE buvo pastebėta, kad Lietuvių charta nėra demokratiškos dvasios pavyzdys. Faktinai, ji ir neturi būti tokia, nes kalba tik apie specifinę Lietuvos gyventojų grupę — lietuvius, o ne visus Lietuvos piliečius. Barzdukas savo laiku aiškino, kad taip negali būti, nes, girdi, Charta buvo parašyta demokratijom laimėjus prieš fašizmą. Laimėjimas negali pakeisti buvusių faktų, o jie tokie, kad pagal 1938 m. konstituciją Lietuva buvo TAUTINĖ valstybė oficialiai, o praktiškai jau nuo 1926 m. 1922 m. konstitucija buvo paskelbta Lietuvos tautos, atseit, visų jos teritorijoje gyvenančių žmonių vardu, o 1938 m. konstitucijos įžangoje pasakyta:

"Lietuvių tauta, senosios Lietuvos didingos praeities gaivinama..." ir joje demokratija visai neminima. Amerikoje išaugusius ir išmokslintus tai galėtų nemalonai nustebinti, tačiau iš tikro tautinės valstybės ir dabar egzistuoja. Prisiminkime tik Izraelį. Be to reikia atsiminti, kad visoje Rytų ir Centro Europoje demokratiniais režimais buvo visuotinai nusivilta ir ieškoma kitų formų. Dabar nenorima prisiminti, bet ne tik tautininkai, bet ir krikdėmai pritarė gruodžio 17 d. perversmui, o židinyje ir N. Romuvoje iki pat nepriklausomybės galo buvo reikiama daug simpatijų Portugalijos Salazaro režimui.

Amerikoje gyvenantiems tą reiškinį gal lengviau bus suprasti atsiminus, kad ir šiame krašte buvo griebtasi atitinkamų žygių, vadinamos Affirmative Action, padarytos skriaudos juodųjų protėviams atitaisymui. Pradėta maišyti vaikus mokyklose, juos vežiojant po visą miestą, ir net nustatytos tam tikros kvotos tarnautojų ir darbininkų tarpe. Kai tokios akcijos teisėtumo klausimas buvo iškeltas Aukščiausiam teisme Bakke byloje, kuris nebuvo priimtas į medicinos mokyklą, nes buvo baltas, buvo aiškinama, kad konstitucija nežino spalvos, ji esanti 'color blind', tam pritarė ir teisėjų dauguma, tačiau keturi ją aiškino:

Mes negalime... leisti, kad po spalvos neišskyrimu slėptųsi trumparegiškumas, kuris nemato, kad daugelis 'lygiai sutvertųjų' iš tikro buvo traktuojami kaip žemesni..."

Lietuvos atveju taip buvo traktuojama jos gyventojų dauguma — lietuviai, todėl nestebėtina, kad buvo griebtasi 'affirmative action'. Tikslą pasiekus, ateityje, žinoma, reiktų grįžti prie demokratinio režimo, pačio blogiausio, koks tik gali būti, bet už kurį geresnio iki šiol nerasta.

vm

STEBUKLAI LENKIOJE...

(Atkelta iš 1 psl.)

pataisom padėties nepataisys. Liaudis nori didelių reformų: galimybės pačiom įmonėm nustatyti ką ir kaip jos nori gaminti, tik pritaikant prie rinkos reikavimų bei didesnės politinės laisvės, bet tai jau nesuderinam su komunistine santvarka. Jos išgelbėti jau nėra lokalinių pajėgų. Iš trijų milijonų korpartijos narių vienas milijonas priklauso SOLIDARUMUI. Tas pats žodis parašytas mažom raidės paaiškina, kodėl Lenkijoje vyksta stebuklai. Kol kas daugumas lenkų laikosi solidarai.

je, patiekdamas statistikas apie Lietuvos bažnyčių uždarymus, ypač išryškindamas Klaipėdos bažnyčios atvejį ir valdžios apribojimą į seminariją priimanųjų kandidatų skaičių. Be kita ko, korespondentui buvo perduota nuotraukų iš LIC foto archyvo ir kitų informacijų iš LKB Kronikų anglų kalba ir prof. Vytauto Vardžio knygos "The Catholic Church, Dissent and Nationality in Soviet Lithuania".

• Reader's Digest korespondentas Joe Harris, š. m. kovo 12 atvyko į Lietuvių Informacijos Centrą padaryti pasikalbėjimą su kun. Kazimieru Pugevičium apie religinį persekiojimą Lietuvoje. LIC vedėjas korespondentui išdėstė religinio persekiojimo faktus Lietuvo-

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUBAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$17.00. Single copy 35 cents.

Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiro numerio kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomone • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Kad panašūs pakaltinimai ateityje nepasikartotų...

Tautinių institucijų leidžiamame žurnale "Naujoji Viltis" (1980 m. Nr. 13, redaktorius dr. J. Balys) atspausdinti išpuoliai prieš Dirvą, jos redaktorių, bendradarbius ir Vilties leidyklą, tuo pačiu nepagrįstais priekaištais klaidinama visuomenė.

Vilties draugija ir jos leidžiama Dirva siekia darnaus ir pozityvaus darbo tiek Tautinės Sąjungos, tiek bendrai lietuviškos visuomenės veikloje. Gi tautinės minties, politikos ir kultūros žurnale "Naujoji Viltis" pasirodę išpuoliai nesiderina nei su kultūrine, nei su darnia lietuvių politine veikla.

Atkreipusi "Naujosios Vilties" leidėjų dėmesį, Dirva šiomis dienomis sulaukė Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos tuo reikalu pareiškimą, kuris pažodžiui taip teigia:

Paskutiniu laiku pasirodę tautinėje spaudoje užsipuolimai ant "Dirvos" laikraščio bendradarbių ir redaktoriaus, sukėlė nepasitenkinimą tautinės srovės spaudos darbuotojų tarpe. Į šį įvykį Tautinės Sąjungos valdyba atkreipė reikiamą dėmesį ir daro žygių, kad tokie panašūs pakaltinimai ateityje nepasikartotų.

"Dirva" yra tautinės minties laikraštis ir prisilaiko tautininkų ideologijos bei ALT S-gos vėdomos linijos. Sąjungos vadovybė, suprasdama išeišios spaudos darbuotojų sunkumus, reiškia padėką Dirvos redaktoriui ir bendradarbiams ir linki sėkmės ir išvermės atliekant šį sunkų ir atsakomąją "Dirvos" leidimo darbą.

Pasirašė Tautinės Sąjungos pirmininkas Antanas Mažeika ir sekretorė Elena Gedgaudienė.

Ta pačia proga Vilties draugijos valdyba, kurios žinioje yra jos leidiniams rankraščių atrinkimas, randa reikalo pareikšti:

Vilties leidykla dėl savo apręžto pajėgumo leidžia tik rinktines knygas. Vienas iš atrankos kriterijų yra aki-vaizdinių liudininkų pareiškimų dokumentavimas. Jo ypatingai prisireikia, atremiant sovietinės propagandos svaičiojimus, niekinant nepriklausomos Lietuvos gyvenimo faktus ir įvykius ir falsifikuojant dabartinės okupacijos tikrovę.

Kada nebeteksime gyvųjų liudininkų, o sovietinės propagandos svaičiojimais vistiek su dar didesniu įnirtimu bus kartojami, ta dokumentacija bus vertinama ir naudojama daug daugiau negu šiandien skelbiamos pasakos, burtai ir prietarai. Pastarųjų knygų leidimą palikdama kitiems, Vilties draugijos valdyba jaučiasi savo leidiniais atliekanti mūsų tautos interesams naudingą ir svarbų darbą, o rankraščių atrinkime kriterijų keisti ateityje nė nemano. Knygas ji leido ir leis, bet tik rinktines, kurios plačiąja prasme paremia lietuvių tautos išlikimo ir valstybinio gyvenimo atkūrimo siekimus.

LIETUVIŲ ŽURNALISTŲ SAJUNGOS NARIŲ ŽINIAI

Pasibaigus L. Ž. S. centro valdybos, revizijos komisijos ir garbės teismo kadencijai, skelbiami nauji rinkimai: į centro valdybą 5 nariai ir 2 kandidatai, į revizijos komisiją ir garbės teismą po 3 narius ir 2 kandidatus.

Pageidaujama, kad bent į atskirus organus kandidatų sąrašai būtų sudaromi iš vienoje vietovėje gyvenančių narių.

Kandidatų sąrašus gali pasiūlyti L. Ž. S. skyrių valdybos, ir taip pat pavienių narių bent 3-jų asmenų grupės. Paskutiniuoju atveju prie sąrašo reikalingas kandidatuoja n e i ū sutikimas

LIETUVIAI IR LENKAI

Ultimatumą priėmus

Vytautas Meškauskas

Pabuvę Varšuvoje grįžkime vėl į Kauną. Gavusi ultimatumą vyriausybė tuojau painformavo Lietuvos atstovus užsienyje, o taip ir užsienio atstovybes Kaune. Prancūzijos, D. Britanijos ir Vokietijos atstovai buvo paprašyti perduoti savo vyriausybėm, kad Lietuvos vyriausybė prašo paveikti Lenkijos vyriausybę priimti kovo 17 d. Klimo pateiktus pasiūlymus Lenkijos ambasadoriui Paryžiuje. Kaip atsimenama Klimas siūlė užmegsti diplomatinis santykius, bet nenurodė konkrečių terminų. Kovo 18 d. J. Šaulys apsilankė Vokietijos užsienio reikalų ministerijoje. Ribbentropas jam pranešė, kad kalbėjėsis su Hitleriu. To nuomone, Lenkijos nota esanti 'gana nuosaiki'. Ribbentropas patarė ultimatumą priimti. P. Klimas pranešė, kad Prancūzija nenori atsakyti už tarpininkavimo sekme, nes Lietuvos pasiūlymai esą be konkrečių terminų. Kovo 18 d. telegrama jam pranešta, kad, jeigu Lietuvai nebūtų privaloma atsakymo forma, vyriausybė sutiktų santykius užmegzti tuoj pat, o iki balandžio 15 d. akredituoti pasiuntinį Varšuvoje. Sekančią dieną Klimas pranešė, kad prancūzai padarė demaršą Varšuvoje, bet Bekas atmetė prašymą atsižvelgti į Lietuvos pasiūlymus. Nieko nepasiekė ir D. Britanijos ambasadorius. Jie abu buvo nuomonės, kad Lietuva turėtų ultimatumą priimti. Naktį iš kovo 18 į 19 d. D. Britanijos atstovas T. H. Preston Kaune gavo savo užs. reik. min. instrukciją įtikinti Lietuvos vyriausybę ultimatumą priimti. Panašios nuomonės buvo ir Tautų Sąjungos gen. sekr. Avenol.

O Sovietų Sąjunga? Pagal tarybinį istoriką K. Navickį:

"Tarybinė vyriausybė atsižvelgė į tai, kad Lenkija iš esmės reikalavo vien diplomatinį santykių. Tačiau,

raštu. Kandidatų sąrašus rinkimų komisijai atsiųsti iki 1981 m. gegužės 1 d.

Rinkimai bus pravedami taip, kad kurios vietovės kandidatų sąrašas, į kurį organą bus gavęs daugiau balsų, tie bus laikomi išrinktais.

Rinkimų komisiją sudaro: pirmininkas Liudas Balvočius, jo adresas: 4108 Cumberland Ave., Los Angeles, California 90027; nariai — Balys Graužinis ir Antanas Razutis.

L.Ž.S. Centro Valdyba

Lietuvai atmetus ltimatumą, negalima buvo garantuoti, jog Lenkija nepavartotos jėgos. Todėl tarybinė vyriausybė nedavė ryžtingo patarimo Lenkijos ultimatumą atmesti. Antra vertus toks patarimas galėjo būti suprstas kaip skatinamas sukelti karą, o Tarybų Sąjungai svarbiausia buvo išsaugoti taiką. Bet ji primygtinai nesiūlė ir priimti ultimatumo be išlygų. Lietuvos vyriausybė galėjo suprasti, kad, užpuolus Lenkijai, Tarybų šalis Lietuvai padės, tačiau apsispręsti turėjo pati."

Kaip matome, tarybiniai istorikai nerias iš kailio norėdami parodyti, kad Sovietų Sąjunga buvo geresnė už kitus Lietuvos kaimynus, bet nepaisant viso triūso, tai įrodyti nepavyko.

Tokiomis sąlygomis naktį iš kovo 18 į 19 d. įvykusiam ministerių kabineto posėdyje, pirmininkaujant prezidentui A. Smetonai, ir dalyvaujant dar kariuomenės vadui Raštikiui ir kariuomenės štabo viršininkui Černiui, buvo priimtas S. Lozoraičio pasiūlymas ultimatumą priimti. Prieš pasisakė tik teisingumo ministras S. Šilingas ir žemės ūkio min. S. Putvinskis.

Kovo 19 d. 10 val. J. Urbšys telefonu pranešė B. Dailidei į Taliną, kad atsakyty Lenkijos pasiuntiniui V. Pszesmickiui, jog Lietuva su Lenkijos nota sutinka. Atsakomoji nota, ta forma, kokios reikalavo Lenkija, buvo įteikta Lenkijos pasiuntinybei 12 val. (11 val. Kauno laiku). Kovo 31 d. savo kredencialus įteikė K. Škirpa Varšuvoje ir F. Charvatas, buvęs Lenkijos pasiuntinys Latvijai, Kaune.

Bekas patvarkė į Lenkijos pasiuntinybę neskirti iš Lietuvos kilusiųjų asmenų, bet tik iš Lenkijos gilumos, kad santykių nedrumstų praeities nuosėdos. Per pirmą savo pasikalbėjimą su Lozoraičiu Charvatas aiškino norįs visai normalių santykių ir pagerinti atmosferą. Tai lengviausia būtų pasiekama tiesioginiais pasikalbėjimais. Jis taip pat pageidavo, kad Lietuva remtųsi vien savo nuomone, atsiribavusi nuo trečiųjų veiksmų, atseit, užsienio valstybių. Tą tarybinė istorikė Žepkaitė sakosi išskaičiusi iš kovo 30 d. S. Lozoraičio pro memoria, esančios centriniam valstybiniam archyve. Tas pasikalbėjimas įvykęs kredencialų įteikimo išvakarėse, kovo 30 d.

Kaip rašo savo atsimini-

PRO ŽIŪRONĄ

TEIGIMAS, kad 'viskas turi savo kainą', beveik taisykle eina gyvenime, savo visame spalvingume turbūt labiausiai pasireiškias politinėje aplinkoje. O kadangi tenai iš tikro nėra sei-kejama 'savais grūdais', tai ir skrupulingumo klausimas didelės rolės tame nelošia.

Truputį (?) gązdina tos krypties atšvaistės ir mūsų veikloje, ypatingai kai kultūrinis ir politinis aspektas jau tariamas tuo pačiu atsikvėpimu.

Daugiau gązdina vis dažniau ir dažniau pasikartoją netoleruotini išpuoliai vienu prieš kitus, vos tik atsiradus nuomonių skirtumui, dažnai tai dar palydint sistematingu siekiu 'visai sutvarkyt' oponentą. (Ar tikrai 'vada' ir 'minia' galimi?) Ir taip, vietoje rimtų diskusijų irėjimo prie reikalo iš esmės, stengiamasi tik kitam prikabinti 'asilo uodegą' arba - dar geriau - tėvynės išdaviko, komunisto, ar 'vienybės' ardytojo etiketę.

Kad visa ta akcija yra apmokama nepaprastai brangia ir nepakeičiama kaina, turbūt nėra nė laiko pagalvoti. Nuotaikos elektrizuojasi lyg senovės romėnų arenose, kai masė tereikalavo tik žaidimų ir duonos ...

Efektinių manipuliatorių akyse didžiausia nuodėmė, turbūt, yra nusiilenkimas 'kainos' taisyklei ir drąsa turėti savo nuomonę nesistengiant užgniaužti kitos. (Galvojas ir tolerantiskas sutvėrimas yra didžiausia grėsmė masės rėmams ir psichologijai. O kaip gi toli, be minios ir statistų, galėtų eiti politikierius?).

Nėra smagūs išpuoliai stebinti iš šalies. Dar mažiau malonu, kai tokie 'svečiai' įsisuka į tavo kiemą. Tačiau, turint galvoje tų išpuolių šaltinį, tegalima tik priimti tai kaip komplimentą.

O praeitis rodo, kad nėra gi retas atvejis, kad 'asilo uodegą' besistengia prikabinti kitam, ją iš tikro prisiseiga ... sau.

Ego

muose Lenkijos karo attache Kaune Mitkiewicz, ir jam Beko, Rydz-Smiglo bei gen. štabo viršininko Stachewicziaus buvo pavesta elgtis labai taktiškai, atsargiai, įgyti Lietuvos karinės vadovybės palankumą.

Lietuvos vyriausybė laikėsi santūriai. Vilniui Vaduoti Sąjunga veikė ir toliau. Gegužės mėn. paskelbtoje naujoje konstitucijoje Vilnius liko įrašytas kaip Lietuvos sostinė. Lenkija viešai neprotestavo, bet Charvatui nurodė paskelbimo išskilmėse nedalyvauti, o

(Nukelta į 4 psl.)

LIETUVIAI IR LENKAI...

(Atkelta iš 3 psl.)

išvykti į Palangą 'poilsui'. Įteiktoje notoje Charvatas pareiškė, kad Lenkija pagal Ambasadorių Konferencijos sprendimą Vilnių laiko Lenkijos dalimi, bet nenorėdama bloginti santykių prieš Vilniaus kaip sostinės įrašymą į konstituciją neprotestuojanti, bet tik nori atkreipti Lietuvos vyriausybės dėmesį į savo pažiūrą. Charvatas taip pat įtaigavo, kad VVS veikia netinka naujoje situacijoje. Lietuvos vyriausybė per Lozoraitį ir Škirpą davė suprasti, kad Lietuva tikisi daugiau laisvės lietuvių veiklai Vilniaus krašte. (Vilniuje jau santykius užmezgus buvo uždaryta Lietuvių mokslo draugija. Lenkai aiškinosi, kad toks nutarimas buvo padarytas anksčiau). Rugšėjo pradžioje Lietuvai buvo aiškiai pasakyta, kad lietuviai atgaus teises Vilniuje tik tada, kada Lietuvoje tokias pat teises gaus lenkai.

Tokių 'mainų' Lietuva nenorėjo. Buvo bijota, kad Lenkija, kaip daug stipresnė valstybė, bandys savo mažumą Lietuvoje išnaudoti savo įtakos Lietuvoje padidimui — pretekstui kištis į Lietuvos vidaus reikalus. Tokia prasme buvo 1939 m. gegužės 4 d. pasiųstos instrukcijos pasiuntiniui

Lietuvos konsulato Vasario 16 proga suruoštame kitų valstybių konsulų priėmimo Los Angeles Statler Hilton viešbutyje kalba kino žvaigždė Rūta Lee-Kilmonytė. Šalia stovi gen. garbės konsulas V. Čekanauskas su žmona.

GRAŽIAI PAMINĖTA...

(Atkelta iš 1 psl.)

mininkas Rimtautas Dabšys ir BALFo sk. pirm. Vladas Pažiūra.

Po kalbų pristatomi svečiai ir buvę ALTos Los Angeles skyriaus pirmininkai, kurių per keturiasdešimt veikimo metų, daugumai išbuvus kelias kadencijas, buvo net penkiolika. Deja, penki iš jų - Ka

K. Škirpai. Su Lenkija ieškoti glaudesnių santykių tačiau skatino vis didėjęs pavojus Klaipėdai.

Kitam numerį: 2-jo pasaulinio karo išvakarėse.

zimiras Lukšis, Juozas Milelis, Nikodemus Mickus, Balys Ciurlionis ir Juozas Peters - jau yra iškeliavę amžinybėn. Iš likusių dešimties tik Antanas Skirius, Vytautas Čekanauskas, Antanas Mažeika ir dabartinis pirm. Feliksas Masaitis dalyvavo iškilmėse. Kiti šeši - dėl pažengusio amžiaus, nesveikatos ar kitų jiems labai svarbių priežasčių - savo organizacijos sukaktyje ir jos steigėjų pagerbime negalėjo dalyvauti. Generolas Stasys Raštikis, kurio pašlijusi sveikata jau seniai neleidžia jam viešai pasirodyti, atsiuntė gražų sveikinimo laišką. Petras Zilinskas, kuris toli gyvena, taip pat - kaip vienas steigėjų ir buvusių pirmininkų - sveikino raštu. Kiti šventėje nedalyvavę buvę pirmininkai: Julius Jodelė, Jonas Motiejūnas, Stasys Paltus ir Jonas Cinga.

Kalbėti iškviestą Centro Valdybos pirmininką dr. Kazį Sidlauską susirinkę gerbėjai pasitiko atsistojimu ir audringais plojimais. Jo kalba buvo neilga, koncentruota, labai gerai paruošta ir klausytojų priimta su vėl gausiais plojimais, kuriuos Aloyzas Pečiulis nutraukė - primindamas, kad šią savaitę švenčiame Kazimierines. Kadangi ir gerbiamas svečias yra Kazimieras, susirinkę turį progos ir vėl kelti taures bei pamiklinti balso stygas sugiedant 'Valio'. Pasveikinamas ir ilgametis skyriaus valdybos išdininkas Kazys Prišmantas, bei kiti svečių tarpe esantieji Kaziai ir Kazės. Po visų sveikinimų ir paskutinių 'Ilgiausių metų', pranešėjas kviečia prie mikrofono pereitų metų teatro premijos laimėtoją režisierę Dalilą Mackaliene, kuri įdomiai atliko šio vakaro meninę programą, pirmiausia sujaudinusi klausytojus nežinomo autoriaus eilėmis 'Trys berželiai', o paskui beveik visus skaniai prajuokinusi, paskaitydama Antano Gustaičio feljetoną 'Jubiliejinio garbingo amžiaus diena'. Dalilai Mackalienei klausytojai atsilygino gausiais plojimais ir 'Bravo', o rengėjai - gėlėmis.

Baigiantis programai buvo netikėtai išsifruota, kad kalendoriuje ši, septinta kovo, yra pažymėta kaip Rimtauto vardadienis. Nors Bendruomenės Vakarų Apygardos pirmininkas Rimtautas Dabšys ir bandė kukliai išsisukinėti, bet

susirinkę vistiek parodė jam savo prielankumą ir padėką, sugiedodami Ilgų, sveikų ir darbingų metų.

Paskutinis kalbėjo sk. pirm. Feliksas Masaitis, tardamas visiems padėkos žodį. Iškilmingai ir gražiai praėjusi ALTo Los Angeles skyriaus keturiasdešimties metų sukakties minėjimo šventė buvo užbaigta Tautos Himnu.

LOS ANGELES

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS MOKYKLA GAUS PRIPAŽINIMĄ

Kovo 11-12 d.d. Los Angeles Šv. Kazimiero mokyklą vizitavo archidiecezinė ir Kalifornijos valstijos mokyklų komisija, kuri per dvi dienas tikrino mokinių mokslo pajėgumą, programas, mokytojų pasiruošimą ir mokyklos discipliną. Po šio vizito reikia laukti pilno parapiinės mokyklos teisių pripažinimą. Parapijos mokykla veikia nuo 1953 m. Per tą laiką yra išleidusi per 500 abiturientų. Šv. Kazimiero Seselėms iš mokyklos vadovavimo pasitraukus 1976 metais, mokykloje dirba pasauliečiai mokytojai, vadovaujami Mary Euler. Šiais metais ją lanko 220 mokinių. Lietuvių kalmės vaikams kasdien yra dėstoma lietuvių kalba. Joje dirba iš viso 13 tarnautojų.

• Vincas Juodvalkis, certified public accountant, nuo š. m. vasario 1 d. įsijungė dalininku į Reid, Hughes and Webb, Inc. firmą, 7327 Reseda Blvd., Reseda, Calif. 91335. Tel. (213) 344-0283. Jo firma specializuojasi taksų pildyme privačių asmenų ir kompanijų.

• Jaunimo šventė šiais metais įvyks garsiaame Hollywood'o Palladium'e birželio 7 d., sekmadienį, ir jaunimo susipažinimo vakaras šios šventės išvakarėse, birželio 6 d. Tautinių namų salėje. Šioje suaktuvinėje šventėje be Los Angeles Spindulio dalyvaus Denverio ir San Francisco tautinių šokių grupės.

DIRVOS RĖMĖJAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai paremti aukojo:

S. Bakūnas, Cleveland .. 3.00
V. Šniolis, Palm Beach .. 12.00
V. Janulevičius, Cleveland 3.00
A. Dirgėla, Chicago 3.00
A. Mažeika,
Marina del Rey 13.00
S. Sližys, Dearborn 3.00
V. Plečkaitis,
Richmond Hts. 3.00
A. Koncius, Tampa 2.00
J. Bubelis,
Wisconsin Dells 3.00
B. Turkevičius, E. Chicago 8.00
Dr. V. Maurutis,
Chesterland 8.00
A. Jonaitis, Cleveland .. 3.00
J. Klausas, Philadelphia .. 5.00
R. Case, Sacramento 3.00
Dr. R. Sakalas,
Vero Beach 50.00
M. Prakevich,
Virginia Beach 6.00
A. Jonynienė, Detroit 3.00
E. Gibisas, Chicago 3.00
S. Vilinskas, Windsor 3.00
Kun. B. Ivanauskas,
Vermilion 8.00
A. Tarvydas, Philadelphia 10.00
L. Almario, Brooklyn 3.00
J. Žostautas,
Redington Beach 8.00
Dr. A. Butkus, Cleveland 8.00
O. Trečiokienė, Largo .. 33.00
A. Dargis, Rochester 10.00
G. Stapulionis, Surfside .. 8.00
LB Los Angeles
Apylinkės Valdyba 20.00
Lietuvių Lake Worth
Klubas 10.00
A. Krulikas, St. Petersburg 3.00
J. Žvynys,
St. Petersburg 13.00
J. Pipiras, Worcester 8.00
A. Beresnevičius, Webster 3.00
A. Braženas, Royal Oak 3.00
N. Chernėtzky, Cleveland 7.00
V. Banevičius, Phila. 3.00
J. Taoras, St. Petersburg 3.00
L. Čaplickienė, Willowick 3.00
M. Rumbaitis, Lakewood 8.00
E. Balčius, Delran 3.00
S. Smaizys, St. Petersburg 3.00
W. Žiogas, Orefield 8.00
A. V. Čiuprinskas, Vienna 2.00
K. Bartasius, Chicago .. 10.00
B. Siliūnas, Chicago 3.00
V. Trumjonas, Chicago 6.00
A. Barčas, Elmhurst 8.00
R. Pažemėnas,
Burlingame 6.00
A. Valavičius,
Los Angeles 10.00
Dr. G. Kudirka,
Macon City 3.00
J. Petrauskas, Oak Park 3.00
J. Lozoraitis, Cleveland 3.00
Dr. A. Martell, Reno 8.00
Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gera pažįstama firma, kuri per daugelį metų skubiai ir tiksliai aptarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS-SIUNTINIUS

Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir t.t.

GAVĖJAS NIEKO NEMOKA.
TŪKSTANČIAI KLIJENTŲ PATENKINTI.
VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.
GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

488 Madison Avenue (tarp 51 ir 52 g-vės)
Floor 21st New York, N.Y. 10022
Tel. (212) 758-1150-1

SKYRIAI:

Apple-Valley, Minn. 55124	7626 W. 150 St.	612-432-7083
So. Boston, Mass. 02127	393 West Broadway	617-268-8764
Bridgeport, Conn. 06610	1880 Seaview Ave.	203-367-2863
Chicago, Ill. 60629	2501 West 69 Street	WA 5-2737
Cleveland, Ohio 44134	6089 State Road	884-1738
Fort Wayne, Ind. 46808	1807 Beineke Road	432-5402
Grand Rapids, Mich. 49504	636-38 Bridge St. N.W.	GL 8-2256
Hackensack, N. J. 07601	112 Main St.	201-342-9110
Irvington, N. J. 07111	1082 Springfield Ave.	374-6446
Hartford, Conn. 06106	518 Park St.	246-9473
Lakewood, N. J. 08701	241 Fourth Street	FO 3-8569
Los Angeles, Calif. 90022	960 S. Atlantic Blvd.	AN 1-2994
New Haven, Conn. 06511	1329 Boulevard	LO 2-1446
Newark, N. J. 07106	698 Sanford Ave.	373-8783
New York, N. Y. 10003	45 Second Ave.	AL 4-5456
New York, N. Y. 10011	135 West 14 St.	CH 3-2583
Philadelphia, Pa. 19122	1214 N. 5th Street	PO 3-4818
Philadelphia, Pa. 19141	4925 Old York Rd.	GL 5-9586
Pittsburgh, Pa. 15203	1307 E. Carson Street	HU 1-2750
Waterbury, Conn. 06710	555 Cook Street	756-1668
Worcester, Mass. 01610	144 Millbury Street	SW 8-2868
Youngstown, Ohio 44503	309 W. Federal Street	RI 3-0440

LIAUDIES INSTRUMENTŲ KURSAI LIETUVOJ

Kanklės — Birbynės — Skudučiai
16 dienų kelionė su 11 dienų Vilniuje
ir ekskursijomis
birželio 13-28, 1981.....\$1,549
11 DIENŲ KELIONĖ SU 6
DIENOM LIETUVOJ

gegužės 11-21, gegužės 20-30\$1,129
birželio 1-11, birželio 18-24\$1,249
liepos 15-25, rugp. 15-25\$1,249
rugsėjo 1-11\$1,129
spalio 1-11\$1,089

Lankoma: Varšuvoje 2 dienos, Vilniuje 6 dienos, Frankfurte 1 diena; miegamieji vagonai traukiniu iki Vilniaus ir iš Vilniaus.

Oro kelionės su Lufthansa iš Bostono, New Yorko ir Philadelphia. Galima prisidėti ir iš kitų miestų. Vietų skaičius ribotas. Dėl smulkesnių informacijų kreiptis:

BALTIC TOURS
8 White Oak Road
Newton, MA 02168
617 969-1190

Daromi giminų iškviatimo dokumentai

L.K.B. KRONIKA Nr.46

Doc. Vytauto Skuodžio, Gintauto Iešmanto ir Povilo Pečeliūno teismas Vilniuje

1980 m. gruodžio 15 dieną, Vilniuje Aukščiausiojo Teismo posėdžių salėje Nr. 101 daug žiūrovų, o tarp jų ir trijų teisiamųjų — G. IEŠMANTO, P. PEČELIŪNO ir V. SKUODŽIO šeimos nariai bei artimi giminės. Ant teisėjo stalo pūpsio 24 tomiai bylos medžiagos. Įveda teisiamuosius. Visi išvargę, bet tvirti dvasia. Įeina prokuroras BAKUČIONIS, teisėjas IGNOTAS, tarėjai — DIDŽIULIENĖ ir vyras rusiška pavarde. Teisėjas paklausia, ar kaltinamieji turi pastabų dėl teismo sudėties. Visi trys teisiamieji atsisakė advokatų, nes jie buvo paskirti gruodžio 8 d., tuo pat metu, kai teisiamiesiems buvo įteikta kaltinamoji išvada, ir jie nespėjo susipažinti su byla. Povilas Pečeliūnas dar pažymėjo, kad jis negavo jokios juridinės konsultacijos, nors advokato laukė rugsėjo 9, 11 ir 12 dienomis. Tačiau advokatas KUDABA vis dar neturėjo laiko susitikti su ginamuoju. Doc. Skuodis dar prašė pakeisti teismo sudėtį, nes jie, būdami komunistų partijos nariais, tokio pobūdžio byloje, kaip ši, negali būti objektyvūs. Teismas advokatus nušalino, ir jie nuleidę galvas išėjo iš salės. Be to, dar buvo svarstomas Iešmanto pageidavimas nekviesti sūnaus liudyti prieš tėvą. Šį pageidavimą palaikė ir Pečeliūnas su Skuodžiu. Prašymą teismas atmetė.

Teismui prisistato teisiamieji:

SUODIS, Vytautas, pagal metrikus Vytautas - Benediktas SCOT (SCOTT), gimęs 1929 m. kovo 21 d. Chicagoje, JAV, TSRS pilietis, neteistas, vedęs, išsilavinimas — aukštasis, dirbo Vilniaus Valst. universitete, docentas.

IEŠMANTAS, Gintautas, gimęs 1930 m. Lietuvoje, TSRS pilietis, vedęs, 20 metų, dirbo žurnalisto darbą respublikiniuose laikraščiuose, vėliau knygų rūmuose, baigęs VV Pedagoginį institutą, lietuvių kalbos ir literatūros spec.

PEČELIŪNAS, Povilas, gimęs 1928 m. gegužės 17 d. Panevėžio raj. TSRS pilietis, faktiškai vedęs, nors prieš suėmimą nesusipėjęs apiforminti santuokos. Dirbo Vilniaus 14 pamaininėje vakarinėje vid. mokykloje. Dėstė lietuvių kalbą ir literatūrą.

Skaityta kaltinamoji išvada:

Doc. V. SKUODIS kaltinamas tuo, kad sistemingai klausėsi užsienio radijo laidų ir to pasėkoje susiformavo jo antikomunistinės pažiūros, susidomėjęs antitarybinio pobūdžio nelegalia literatūra, šmeižiančia tarybinę santvarką. Nelegalūs leidiniai buvo dauginami; kratos metu rasta rašomoji mašinėlė "Optima". Skuodis kaltinamas "Perspektyvų" leidimu, dalyvavimu "Alma Mater" leidime, kuriame patalpintas Skuodžio straipsnis "Kraštotyra — visų mūsų rūpestis". Svarbiausias kaltinimas dėl veikalo "Dvasinis genocidas Lietuvoje" (300 psl.), kuris buvo padaugintas ne mažiau 4 egz. Docentas kaltinamas dėl pareiškimų, rašytų JAV prezidentui KARTERIUI, Helsinkio Baigiamojo Akto signatarams, Helsinkio grupės Lietuvoje nariams. Tuose rašiniuose varoma šmeižikiška antitarybinė propaganda, siekiant pakirsti tarybinės valstybės pagrindus, iškreiptai ir šmeižikiškai nušviečiami tarybinės tikrovės

tvarką, viename jų liaupsinės psichinio ligonio R. Kantos poelgi, kaip protestą prieš žmogaus teisių ir laisvių pažeidimą tarybinėje Lietuvoje. Tuos straipsnius spausdinęs pas D. Keršiūtę rasta mašinėlė. P. Pečeliūnas taip pat kaltinamas "Alma Mater" leidinio redagavimu.

Visų veikla vertinama kaip antitarybinė, pakertanti tarybinės santvarkos pagrindus, šmeižikiška, nes kaltinamieji šmeižikiškai tvirtina, kad tarybų Lietuvoje tariamai nėra demokratinių laisvių, Lietuva tariamai okupuota, tarybų valdžia yra fašistinio pobūdžio, siekianti morališkai ir fiziškai sunaikinti Pabaltijo tautas. Visi kaltinamieji laikomi valstybiniais nusikaltėliais, teigiama, kad jie turėjo nusikalstamus ryšius JAV "reakcingaisiais" emigrantų sluoksniais ir perdavė savo kūrinius užsienio spaudą ir radiją.

Bylą sunkinančių ir lengvinančių aplinkybių nėra. Kaltinami už veiklą pagal 68 str. 1 d.

"Tėvynę mylėti ir jausti jos kančias turėtų kiekvienas sąžiningas jos pilietis"

faktai, siekiama apjuodinti ją prieš JAV, perduodant ten dezinformaciją ir t.t.

IEŠMANTAS kaltinamas antitarybinio turinio eilėraščių, tokio pat turinio straipsnių (Iešmanto teigimu — studijų) rašymu ir pateikimu nelegalių leidinių redakcijoms su tikslu, kad būtų juose atspausdinti. Didesnė dalis straipsnių išspausdinti "Perspektyvoje". Iešmantas, kaip ir Skuodis, kaltinamas sistemingu užsienio radijo laidų klausymu, susidomėjimu nelegalia literatūra ir dalyvavimu jos dauginime ir platinime. Kaltinamas tuo, kad savo straipsniuose kėlęs Lietuvos išstojimo iš TSRS idėjas, taip pat str. "RUBIKONAS" keliamomis idėjomis.

P. PEČELIŪNAS kaltinamas parašęs eilę straipsnių, kurie pateko į "Perspektyvas", šmeižęs tarybinę san-

Kaltinamieji, nė vienas kaltu neprisipažino.

Teisminis tardymas.

Perskaitomos teisiamųjų charakteristikos. G. Iešmantas ir P. Pečeliūnas charakterizuojami kaip neaktyvūs visuomeninėje veikloje. Doc. Skuodis buvęs aktyvus visuomenininkas.

Pirmasis apklausiamas G. Iešmantas. Jam pateikiami klausimai apie kiekvieną straipsnio parašymą aplinkybes. Kaltinamasis paaiškino, kad eilėraščius rašęs nuo 17 metų. Jų yra daugiau nei 1100, — keli rinkiniai. Teorines studijas rašo nuo 1977 metų, dalis jų rašyta 1978-1979 m.

— Kam perduodavote kūrinius?

— Apie tai nesakysiu, — tvirtai atsako teisiamasis.

— Iš ko gaudavote nelegalius leidinius?

— Apie tai neatsakysiu. Teisėjas primena, kad ba-

Lietuvių kompozitoriaus J. Tallat-Kelpšos gatvelė, būdinga Vilniaus senamiesčiui.

landžio 1 d. Iešmantas prisipažinęs, kad davęs straipsnius leidėjams, dar vėliau — "Perspektyvų" redakcijai. Čia Iešmantas perskaito pareiškimą, kad parengtinio tardymo metu diduma užprotokuluotų dalykų, — tai tardytojų Urbono ir Ka-

Seka keletas Iešmanto politines pažiūras provokujančių klausimų. Ir vėl:

— Kodėl parašėte "Rubi-koną"?

— Mintis, susiformavusias poetinėje kūryboje, panorau išdėstyti teorinėje studijoje.

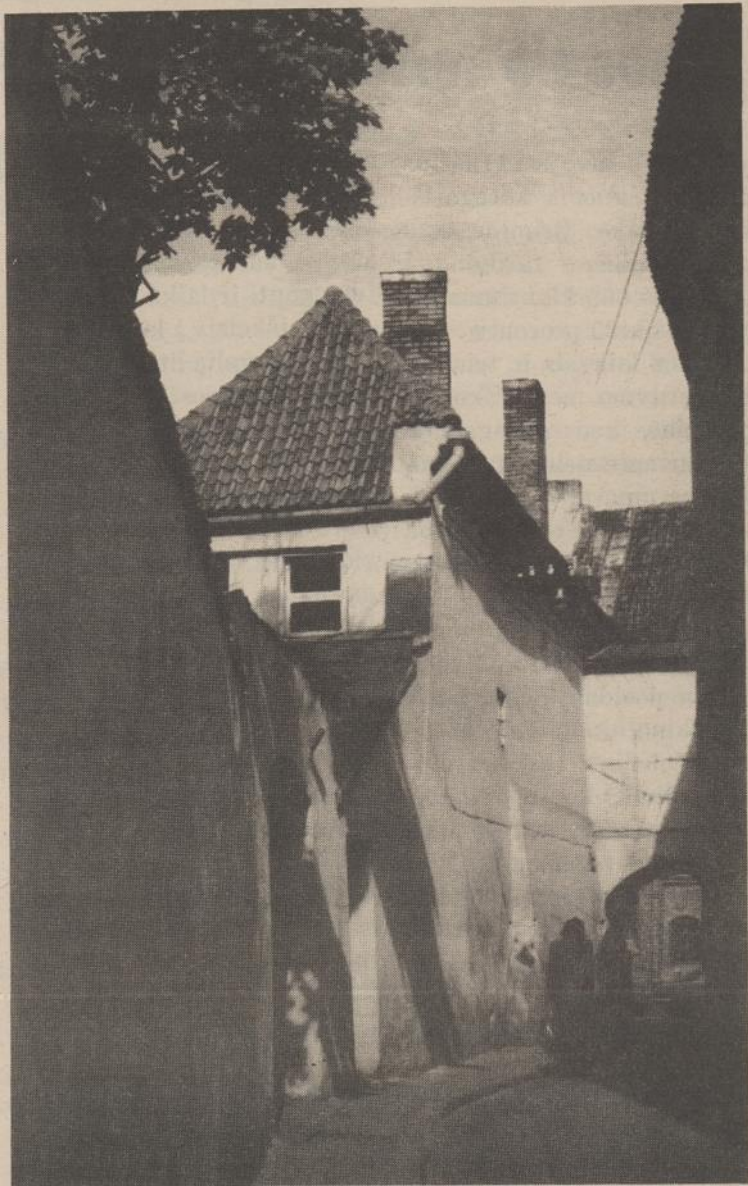
Vėl eilė klausimų: kam perdavė literatūrą, kada ir kaip, kokių tikslų? Į tuos klausimus Iešmantas neat-sakinėjo. Atsakydavo tik į tuos klausimus, kurie li-tė jo autorystę ir įsitiki-mus. Pasirašydavo slapy-vardžiais, kaip ir XIX a. poetai, saugodamasis areš-to. Prisipažino, kad retkar-čiais, klausydavosi užsienio radijo laidų, — betgi tai ne-draudžiama.

Doc. V. Skuodžio teismi-nis tardymas prasidėjo pa-siūlymu papasakoti apie sa-vo darbą 10 metų laikotar-pyje. Jis buvo klausiamas, kur dirbo iki Vilniaus Uni-versiteto, kokiose pareigo-se, koks disertacijos pava-dinimas, kada apgynė, kaip pateko į Vilniaus universi-tetą, kokias pareigas ėjo, kokie visuomeniniai įsipareigojimai. Docentas į šiuos klausimus atsakinėjo, pažy-mėdamas, kad turėjo labai daug visuomeninių įsiparei-gojimų, faktiškai dirbo ant-rą darbą be atlyginimo. Do-mėjosi literatūra, istorija ir religijos klausimais.

— Kodėl darbas, kurio rankraštis paimtas XI. 24 d. kratos metu, pavadintas "Dvasinis genocidas Lietu-voje"?

— Buvo ir kitų variantų, tačiau šis geriausiai tiko pagal turinį.

Atsakinėti į klausimus (Nukelta į 6 psl.)

Skuodžio teismas Vilniuje...

(Atkelta iš 5 psl.)

apie kitus savo rankraščius doc. V. Skuodis kategoriškai atsisakė. Priminė, kad parengtiniame tardyme į užduotus 668 klausimus teatsakė tik 20 procentų; šios taktikos laikysis ir teisiminio tardymo metu. Skuodis pareiškė, kad nepagarbiai kalbėti apie nelegalią spaudą yra amoralu.

Užklaustas apie "Alma Mater" leidimą, teisiameis nieko neatsakė.

Kaltinamas, kad padauginė ne mažiau 4 egz. "Dvasinis genocidas Lietuvoje", paaiškino, kad šis darbas yra mokslinis, bet ne propagandinis, be to, jis dar neužbaigtas ir turėjo būti duodamas recenzuoti. Prokuroras klausė apie metodą, naudotą šiam darbui. Docentas paaiškino, kad pagrindinis metodas — matematinė statistika. O medžiaga, kuri buvo apdorojama šiuo metodu — išrinkta iš spaudos metraščių. Ja ir paremtos išvados, kurias jis pats spausdino rašomąja mašinėle. Išvadose teigiame, kad ateistinių straipsnių lygis itin žemas, nors yra pretenzijų į "mokslinį" ateizmą. Dievo buvimo klausimas liečiamas labai retai. Religingumo tarybinėje visuomenėje bijomasi labiau negu girtuoklystės, paleistuvystės, chuliganizmo ir narkomanijos. Prokuroras Bakučionis atkreipė ypatingą dėmesį į šią išvadą, laikydamas ją šmeižikiška. Taip pat prieikštavo Skuodžiui, kad išvadose nepagarbiai atsiliepiama apie kai kuriuos autorius, pavadindamas juos girtuokliais, paleistuviais ir nepagrįstai teigia, jog ateistiniais straipsniais siekiama užsitikrinti teisę spausdinti savo kūrinis, kaip pvz., Miškinis, ar geriau apmokamą darbą. Docentas pažymėjo, kad daug ką būtų keitęs redaguodamas, tačiau šie teiginiai yra pagrįsti. Kad tik taip galima paaiškinti faktą, kai autorius tėra parašęs vos vieną ateistinį straipsnelį. Taigi "Dvasinio genocido Lietuvoje" idėjos nepramanytos, o paremtos konkrečia faktine medžiaga.

Į klausimą koku tikslu studentams dalino anketas, teisiameis paaiškino, kad būdamas kuratoriumi privalėjo išsiaiškinti studentų akademinės grupės interesus. Anketų rezultatais jis buvęs patenkintas, nes dauguma jaunų žmonių žiūri į gyvenimą rimtai; pasisako prieš girtuoklystę, rūkymą, paleistuvystę ir kitas moralines ydas.

Klausiamas, ar važiavo su P. Pečeliūnu į Kernavę, atsakė, kad jei kas kviesdavo, neatsisakydavęs. Ir kai būdavo vietos mašinoje, neatsisakydavęs priimti no-

rinčius. Į klausimą, kuo paaiškinti, kad pas jį buvo rasti 7 egz. "Aušros", teisiameis, išimties tvarka, atsakė, kad pasitaikė proga juos gauti ir laikė tam, kad galėtų iškeisti į kitus leidinius. Nelegalia literatūra V. Skuodis domėjosi dėl sekančio savo numatyto darbo: "Šmeižto ir melo samprata tarybinėje propagandoje ir tikrovėje". Dar pateikiami klausimai dėl jam inkriminuojamų laiškų: "Ponui Džeimsui Karteriui", "Lietuvos tikintiesiems", "Lietuvos tikinčiųjų teisių gynimo komitetui" ir "Helsinkio pasitarimo Baigiamojo Akto signatarams". Teisiameis paaiškino, kad juos platinęs, perdavęs užsienį.

Prie bylos pridėti ir užsienio radijo laidų, kuriose minimas Skuodis užrašai, iškarpos iš užsienio laikraščių.

Prokuroras Bakučionis kaltino doc. V. Skuodį, kad šis šmeižikiškai tvirtinęs, jog prof. Kazlauskas buvo nužudytas. Skuodis pabrėžė, kad laiške apie nužudymą nėra užuominos. Tačiau medikai netiki ta ekspertizės išvada dėl prof. Kazlauskos nužudymo, nes jo plaučiuose nerasta vandens, — reiškia jis mirė anksčiau, iki patekdamas į vandenį. Be to yra liudininkų, mačiusių, kad prof. Kazlauskas buvo KGB suimtas.

Gruodžio 16 d.

Povilo Pečeliūno teisminis tardymas.

Pagrindiniai klausimai, kaip, koku būdu, iš kur gaves straipsnius: "Pradedame naują etapą", "Lietuva ir disidentinis judėjimas", "Jau penktas dešimtmetis kaip pasaulis gyvena pagal lozungus", "Aktuali problema" ir t.t. Pečeliūnas aiškina, kad šių straipsnių autoriai jam nežinomi. 1979 m. jis juos rasdavo pašto dėžutėje arba kibire prie durų. Tokiu būdu gaudavęs ir kitą nelegalią literatūrą. Klausiamas, koku tikslu savo bute laikė tų straipsnių rankraščius, atsakė, kad norint susidaryti teisingą pasaulėžiūrą, reikia žinoti viską, ir tą, ką rašo pagrindinė spauda. Teiraudamasis apie kiekvieną straipsnį atskirai, teisėjas stengėsi išgauti iš Pečeliūno prisipažinimą, kad jo pažiūros yra antitarybinės. Todėl citavo kai kurių straipsnių ištraukas, bet teisiameis tvirtino, kad citatos be konteksto nieko neįrodo. Teisėjas mėgino čia, teisme, išsiaiškinti P. Pečeliūno pažiūras ir netiesiogiai iš klausimais. Kaltinamas pareiškė, jog politines pažiūras aiškintis įmanoma nebet namuose, su žmonėmis, kurie pajėgūs suprasti.

— Tai jūs manote čia tokių sąlygų nėra? — pa-

klausė teisėjas.

— Ne!

P. Pečeliūnas nepripažino esąs įvadinio "Alma Mater" straipsnio "Pradedant naują etapą "Alma Mater" gyvenime" autoriumi. Pečeliūnas sakėsi norėjęs pramokti spausdinti mašinėle, todėl savo sužadėtinės D. Keršiūtės mašinėle mėgino atpausdinti rastą blogame stovyje straipsnį. Teisiameis tekstus persirašydavo įvairiomis aplinkybėmis, ne vien namuose. Paklaustas, kodėl vienas egz. "Pradedant naują etapą" redaguotas, atsakė, kad būdamas mokytojas (dirbęs stilistu redakcijoje) yra įpratęs redaguoti viską, net laiškus.

— Ar rodėte kam nors straipsnius ar žurnalus?

— Ne, laikiau sau.

Rašinys "Kaip laikytis tardymo metu" Pečeliūną domino kaip bibliografinė retenybė, kaip ir visi kiti pas jį rasti rankraščiai.

Užklaustas apie pažintį su kitais teisiameisiais pasakė, kad dirbdamas knygų rūmuose buvo girdėjęs Iešmanto pavardę, o doc. Skuodį pažinojęs iš matymo, be to, jie studijavę vienu laiku. Kad čia visi trys sujungti vienoje byloje, — jis labai nustebė. Nelegalios spaudos platinimo tikslu jie nebuvo susitikę ir tokios pažinties nepalaikė. Paklaustas, iš kur pas jį atsirado 6 egz. ir 24 viršeliai "Alma Mater", atsakė, kad apie juos nieko nežinojęs.

Gruodžio 17 d.

Pagarsinami daiktiniai bylos įrodymai. Daugiausia tai "dokumentai", paimti kratos metu, charakteristikos, įsakymai dėl atleidimo iš darbo, ekspertų liudijimai, nelegalios literatūros charakteristikos, recenzijos, R. Kalantos pomirtinės psichikos ekspertizės nuorašas.

Prokuroro kalba.

Teisiameisams — V. Skuodžiui, G. Iešmantui ir P. Pečeliūnui pateikti kaltinimai yra labai sunkūs. Jie kaltinami tuo, kad vedė antitarybinę propagandą ir agitaciją; gamino, platino saugojo platinimo tikslu nelegalią antitarybinio pobūdžio literatūrą. Jų veikla kvalifikuojama Baudžiamojo kodekso 68 str. 1 d.

Toliau prokuroras sumini faktus, perskaitytus kaltinamojoje išvadoje. Visi trys kaltinamieji apjungiami per Iešmanto kūrybą. "Jie užmezgė tarpusavio ryšius ir ėmė aktyviai bendradarbiauti. Prokuroro teigimu, kaltinimą remia tik daiktiniai įrodymai. Po suėmimo "Perspektyvos" ir "Alma Mater" nebeįvydo gyvenimo šviesos. "Perspektyvose" šmeižikiškai tvirtinama, kad Lietuva okupuota Rusijos, kad rusinama, liaupsinami nusikaltėliai Petkus, Gajauskas ir

Šv. Teresės bažnyčia Vilniuje, baroko architektūros paminklas. Gilumoje Aušros Vartai.

visa eilė teistų nacionalistų. Leidinyje "Alma Mater" teigiama, kad jaunimas neturi taurių tikslų ir galimybių įgyvendinti savo siekius.

Prokuroras pasiūlė V. Skuodžiui 6 m. griežto režimo lagerio ir 5 m. tremties, P. Pečeliūnui — 3 m. griežto režimo lagerio ir 5 m. tremties, G. Iešmantui 4 m. griežto režimo lagerio ir 5 m. tremties.

Povilo Pečeliūno gynimosi kalba.

P. Pečeliūnas, panagrinėjęs liudininkų: Žvirgždžio, Stoskeliūno, Stoskeliūnienės parodymus, atskleidė jų prieštaravimus, įrodė, kad jais remtis nėra pagrindo. Kategoriškai atmetė kaltinimą, kad 6 egz. buvo laikomi platinimo tikslu, kad viršeliai yra jo. Priminė, kad parengtinio tardymo metu jis labai išvargė ir fiziškai ir moraliai, tačiau tardytojams nieko nepavydo įrodyti. Surinkta medžiaga nepateisina 68 str. taikymo. Visa, kas pasakyta kaltinamojoje išvadoje ir prokuroro kalboje, tėra tik prielaidos. Absoliučiai neįrodyta, kad jis yra rankraštinų tekstų autorius. Baigdamas kalbą, Pečeliūnas tvirtino esąs nekaltas ir reikalaujantis išteisinimo.

Doc. V. Skuodžio gynimosi kalba.

Docentas kalbėjo 6 valandas. Teisėjas kelis kartus reikalavo kalbą trumpinti. Doc. Skuodis tvirtino, kad "jis nenusikaltęs valstybei. Čia esąs konfliktas tarp partijos, save keliančios virš valstybės, ir manęs". Dėl šios priežasties jis ir prašęs pakeisti teismo sudėtį, nes visi partiečiai. Pagrįstai nelaikydami savęs TSRS piliečiu, spalio 1 d. parašęs pageidavimą, kad jį gintų advokatas iš JAV. Prašymas liko be atsakymo.

Teisiameis pabrėžė, kad jam nebuvo leista pasikonsultuoti su advokatu, kad po kaltinamosios išvados įteikimo buvo atimta pagrindinė pagalbinė medžia-

ga, skirta gynybai, o gruodžio 11 d. atimta pradėta ruošti ginamoji kalba. Nesu tikras, kalbėjo Skuodis, kad kaltinančioji pusė nepasinaudojo ja, ruošdama savo kalbą, ką supratau išklauses valstybinio kaltintojo kalbą.

Toliau kaltinamas plačiai komentavo kaltinimo išvados prielaidas, remdamasis faktais, įstatymais ir dokumentais. Tarp kita ko pažymėjo, kad laisvės, ekonominių ir politinių klausimų kėlimas negali būti traktuojamas kaip nusikaltimas, — TSRS Konstitucija duoda kiekvienam piliečiui teisę teikti pasiūlymus ir kritikuoti. Doc. Skuodis gausiais faktais įrodė, kad prokuroro kaltinimai nepagrįsti, tik subjektyvūs, tik prielaidos. Kalti yra tie, kurie užgniaužia kritiką, siekiančią kelti valstybės prestižą, stiprinti jos ekonominę pagrindą. Baigdamas V. Skuodis pasiūlė jį išteisinti, o bylą perduoti Konstituciniam teismui.

G. Iešmanto gynimosi kalba.

Teisiameis savo ginamojoje kalboje taip pat atmetė visus kaltinimus, kaip nepagrįstus, neįrodytus, ypač pabrėždamas, kad už įsitikinimus neteisima.

Prokuroras replikos atsisakė.

Teisiamejų paskutiniai žodžiai.

Povilas Pečeliūnas papasakojo apie savo darbą, pagarbą knygoms; paminėjo sunkią savo sveikatos būklę, taip pat, kad jis esąs praktikuojantis katalikas, niekada gyvenime nepardavęs sąžinės, nors buvo tokių galimybių ir jaunystėje, ir dabar. Kas bebūtų, jis jaučiasi esąs teisus ir kantariai iškęs savo likimą.

Doc. Vytauto Skuodžio paskutinis žodis.

Paskutinis doc. V. Skuodžio žodis užtruko dvi valandas. Pateikiame iš atminties užrašytas kai kurias mintis.

(Nukelta į 8 psl.)

DR. DOVAS ZAUNIUS (56)

Dr. Albertas Gerutis

Haagos teismo sprendimas

Po italo dar kalbėjo britas Sir William Malkin. Jis pirmiausia pasisakė dėl motyvų, kuriais vadovaudamasi didžiosios valstybės iškėlusios byla. Tuo pačiu jis atsiliopė į Lietuvos agento užuominą, kad signatarinės valstybės ėmėsi žygių prieš Lietuvą politiniais sumetimais. Be abejo, turėta galvoje, kad esą pataikauta Berlynui, kurio vyriausybei norėta pasitarnauti "aukštosios politikos" sumetimais.

Britas pradėjo taip: "Lietuvos Vyriausybės Agentas vakar padarė pastabų, ir tai ne pirmą kartą, politinio pobūdžio išvedžiojimų dėl aplinkybių, kuriomis keturios Vyriausybės šita prašymą pateikė Teismui.

Aš nemanau juo sekti politinėj plokmej, nes šita plotmė neturi nieko bendro su Teismui pateiktu juridiniu klausimu. Bet keturių Valstybių atstovai mano, kad jų teisė ir pareiga — budėti, kad šitų Valstybių su Lietuva pasirašyta Konvencija būtų tiksliai taikoma ir vykdoma. Tai vienintelis samprotavimas, kuriuo jie vadovaujasi".

Vargu ar šie britų teisininko pasiteisinimai galėjo visiškai įtikinti tuos, kurie sekė, kaip ši byla iš viso atsirado. Bylos "krikštatėvis" buvo ne kas kitas, kaip Berlynas, kuriam rūpėjo išimtinai politiniai motyvai ir kuris mažiausia vadovavosi teisiniais samprotavimais.

Bet, kaip bebūtų, Sir William Malkin iš visų signatarinių agentų paliko simpatingiausią įspūdį. Jis nesidrovėjo atvirai prisipažinti, kad Lietuvos agentas vienu kitu atveju nurodė į jo paklydimus. Jis priiėmęs "draugišką kritiką" ir "jei aš čia suklydau, esu pasirengęs tą išsireiškimą atšaukti" (dėl jo išsireiškimo, kad visi vokiečių partijų nariai "yra vokiečių kilmės"). Apie brito agento gerus norus byloja ir jo išvedžiojimai, kuriuos jis padarė savo kalbos pabaigoje. Maniau, kad bus įdomu pacituoti, kokias viltis Sir William sudėjo į teismo sprendimą. Štai jo kalbos paskutiniai žodžiai:

"Gal man bus leista baigiant visų ieškovių Vyriausybių Agentų vardu, atsižvelgiant į tą šiek tiek savotišką poziciją, kurią šios vyriausybės užima šioj byloj, padaryti vieną pastabą, kuri taikoma daugiau ateičiai, negu praeičiai. Deja, viešai žinoma — tai įrodo ši byla Teisme, — kad paskutiniaisiais metais Klaipėdos Krašto istorija buvo kięk sudrumsta. Aš nemanau, kad kalta būtų tik viena ar kita pusė — juk tai būtų labai nuostabu — ir aš esu visai pasirengęs tikėti, kad sunkumai iš dalies kilo iš kai kurių nesusipratimų dėl Klaipėdos Statuto nustatytos juridinės padėties. Teismo sprendimas vis tiek, koks jis bebūtų, amžinai pašalins visus šios rūšies nesusipratimus ir būkštavimus, ir išaus naują gadynę. Jeigu Teismas nuspręs nepripažinti kai kurių Lietuvos Vyriausybės teisių, kurių ji dabar sau reikalauja, arba susiaurinti Lietuvos Vyriausybės galių vykdymą tose ribose, dėl kurių ji ligšiol nesivaržė, aš neabejoju, kad šitas sprendimas bus Lietuvos Vyriausybės lojaliai priimtas ir pritaikytas. Anta vertus, tie Klaipėdos Krašto piliečiai, kurie save laiko skirtingus nuo Lietuvos gyventojų daugumos, visai teisėtai didžiudamiesi savo tradicijomis, savo kalba, savo kultūra, turėdami teisę laisvai naudotis Statuto jiems suteikta autonomija tokia, kokia ji bus nustatyta Teismo sprendimu, atsimins, kad Klaipėdos Kraštas yra Lietuvos dalis ir kad už tas privilegijas, kuriomis jie naudojasi pagal Statutą, turi būti lojalūs Valstybei, kurios piliečiai jie yra. Visada, man rodos, buvo pripažįstama, kad patenkinamas Klaipėdos Statuto veikimas daugiausiai priklauso nuo abiejų tarpusavy geros valios, ir tą geros valios nuotaiką sugrąžinti yra svarbiausias dalykas. Man buvo malonu išgirsti Lietuvos Vyriausybės Agentą vakar sakant, kad gera pradžia jau padaryta: paskirta Direktoirija, turinti Seimelio psitikėjimą vis tiek, koks bus Teismo sprendimas; abejojimus dėl juridinės padėties išsklaidžius, bus palengvintas geros valios sugrąžinimas. Tuo būdu nebebus kliūčių lojaliam ir vaisingam bendradarbiavimui tarp Lietuvos

Valdžios ir Klaipėdos Krašto organų, bendradarbiavimui, pagrįstam abipusišku teisių gerbimu, kuris tegali patarnauti visų labui.

Tuo atveju, mes tikimės, niekas karščiau netrokšta, kaip ieškovės Vyriausybės, kad Teismo sprendimo paskelbimo diena bus ateity laikoma ta diena, kurią bus pabaigti sunkumai, praeity drumstę Klaipėdos Kraštą", — baigė savo kalbą britų atstovas.

Šie kilnūs Sir William žodžiai, nuskambėję Haagos teismo salėje, be abejo, susilaukė tinkamo atgarsio. Brito pareikštas viltis savo sprendimo motyvacijoje paminėjo pats teismas. Bet vėlesni įvykiai netrukus patvirtino, kad britų teisininkas neįvertino vokiečių tautos daugumos jau tuo metu išryškėjusio pasiryžimo ne tik vėl užgriebti tai, ko Vokietija nustojo, pralaimėjusi pirmąjį pasaulinį karą, bet ir siekti naujų beribių užkariavimų. 1932 m. vasarą, kai vyko Haagos teismo posėdžiai, Hitleris jau buvo ante portas...

Liepos 13 d. popiet įvyko paskutinis teismo posėdis. Paskutinis kalbėtojas buvo Lietuvos atstovas V. Sidzikauskas. Jis pasitenkino keliomis pastabomis, kuriomis dar kartą stengėsi atremti priešingosios pusės argumentus, ir pabaigoje pasakė:

"Aš pilnai palaikau visą Lietuvos Vyriausybės argumentaciją, pareikštą rašytinės procedūros medžiagoj ir tuose exposé, kuriuos aš turėjau garbės žodžiu padaryti Teismui. Tad Lietuvos Vyriausybės vardu aš labai nuolankiai prašau Teismą pripažinti Lietuvos Vyriausybės Teismui pateiktas išvadas.

Jei man dar būtų leista tarti vieną žodį, tai tiktai pareikšti Lietuvos Vyriausybės solidarumą su tomis mintimis, kurias gerbiame Jo Britaniškos Didybės Vyriausybės Agentas šį ryt labai mandagiai pareiškė keturių Vyriausybių vardu.

Tolerancijos ir lojalumo dvasia, drįstu tai pasakyti, giliai įsišaknijusi lietuvių tautos tradicijose. Lietuvių tauta, kaip savo garbingos istorijos laikotarpiu, kada Lietuvos Valstybė nusitiesė nuo Baltijos jūros ligi Juodųjų jūrų ir globė įvairias tautas, pasižymėjo tolerancijos dvasia, taip ir šiandien, atstačiusi savo nepriklausomą valstybę, ji tariasi neginčijamai parodžiusi tą pačią dvasią.

Jei Lietuvos Vyriausybė ėmėsi priemonių prieš p. Boettcherį, tai ji tai darė tik priversta to valdininko veiksmų, kuriais jis laužė Statuto nuostatus, brovėsi į Centro Valdžios teisių sritį, kurie, pakartojau, jei su atitinkamu griežtumu nebūtų buvę sudrausti, būtų sudarę pavojingą precedentą Lietuvos Valstybės vieningumui, taip pat bendriems interesams Krašto, kurio Klaipėdos Kraštas sudaro dalį.

Aš dar kartą sutinku su gerbiamaiais ieškovių Vyriausybių Agentais, pripažindamas, kad sprendimas, kurį Teismas yra prašomas padaryti šitoje Lietuvai labai svarbioje byloje, žymės didžiausios svarbos etapą lietuvių tautos perdaug aukų pasiektam vieningumui konsoliduoti.

Kadangi Teismas, rodosi, paskutinį kartą bus man leides kalbėti šitoje byloje, aš pasiinaudoju ta proga padėkoti gerbiamaiais ieškovių Vyriausybių Agentams už taikingą dvasią, kuria jie atliko tai, ką jie laikė savo pareiga.

Man teko didelė garbė ginti savo šalies teises jai gyvybinėje byloje prieš aukščiausią teismą, kokį pasaulis kada žinojo. Aš atlikau savo pareigą, kiek leido mano jėgos. Aš labai nuolankiai dėkoju Teismui už jo palankumą, kurį iš jo patyriau".

Lietuvos atstovo kalba pasibaigė teismo vieši posėdžiai. Kaip protokole pasakyta, buvo 17 val. 40 min.

52. Haagos teismo sprendimas

Teismo sprendimas paskelbtas rugpiūčio 11 d. Teisėjai beveik visą mėnesį savybėje svarstė visas bylos aplinkybes, kol susiformavo daugumos bendra nuomonė. Teismas surašė sa-

vo sprendimą ir aiškinimą, kurie jau minėtame leidinyje "Klaipėdos Krašto Statuto aiškinimo byla Haagos Tribunole" užsienių reikalų ministerijos išleistame bylos vertime į lietuvių kalbą (teismo būstinės vardas vertėjo sulietuvinatas ir "Haaga" rašoma su viena "a") užima didelio formato 25 puslapius, be to, 10 puslapių prireikė kelių teisėjų atskirai nuomonei pareikšti. Prie sprendimo, be to, prijungti raštai, kurie teismui buvo pateikti per rašytinę procedūrą bei žodinės procedūros eigoje.

Nors teismui ieškovių vyriausybių agentai pateikė šešis klausimus, teismas atsakė tik į penkis klausimus. Trims atvejais teismas pasisakė taip, kaip prašė Lietuvos vyriausybė. Dviem klausimais teismas priėmė sprendimą, priešingą Lietuvos vyriausybės pažiūrai. Į vieną klausimą (antrą) teismas iš esmės neatsiliepė. Bet kai teismas pasisakė ir dėl Lietuvos agento pateikto išskirties klausimo, kuris neįėjo į ieškovių iškeltus bylos klausimus, tai iš viso Haagos tribunolas vis dėlto paskelbė sprendimą šešiais klausimais.

Teismo sprendimo pabaiga skamba taip:

"Teismas dešimčia balsų prieš penkis nutaria:

1) kad Klaipėdos Krašto Gubernatorius turi teisę valstybės interesų apsaugos priemone atšaukti Direktoirijos pirmininką akivaizdoj rimtų faktų, prieštaraujančių 1924 metų gegužės 8 dienos Konvencijai su priedais, galinčių užgauti Lietuvos suverenumą ir nesant kitų priemonių;

2) kad šios Direktoirijos Pirmininko atšaukimas tuo pačiu nenutraukia kitų Direktoirijos narių pareigų;

3) kad tomis sąlygomis, kuriomis jis įvyko, 1932 metų vasario 6 d. įvykdytas p. Boettcherio kaip Direktoirijos Pirmininko atšaukimas yra reguliarus;

4) atmesti Lietuvos Vyriausybės išskirtį dėl sprendimo iš esmės punktų, liečiančių Simaičio Direktoirijos sudarymo ir 1932 metų kovo 22 d. Klaipėdos Krašto Seimelio paleidimo reguliarumą;

5) kad aplinkybėmis, kuriomis jis įvyko, p. Simaičio Direktoirijos sudarymas yra reguliarus;

6) kad 1934 m. kovo 22 d. Gubernatoriaus įvykdytas Klaipėdos Krašto Seimelio paleidimas, kada p. Simaičio pirmininkaujama Direktoirija nebuvo gavusi Seimelio pasitikėjimo, nėra reguliarus.

Šio sprendimo, kuris surašytas prancūzų ir anglų kalbomis, prancūzų tekstas yra tikras, Taikos Rūmuose Haagoje, tūkstantis devyni šimtai trisdešimt antrų metų rugpiūčio vienuoliką dieną, yra šeši egzemplioriai, kurių vienas pasiliks Teismo archyvuose, o kiti bus atiduoti respektvyviai Jo Britaniškos Didybės Jungtinėje Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystėje Vyriausybės, Prancūzų Respublikos Vyriausybės, Jo Didybės Italijos Karaliaus Vyriausybės, Jo Didybės Japonijos Imperatoriaus Vyriausybės ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės agentams. Einas Teismo Pirmininko pareigas: (pasirašęs) J. G. Guerrero. Teismo Sekretorius: (pasirašęs) A. Hammarskjöld".

Kaip jau minėjau, teismo sprendimo ir jo motyvacijos tekstas užima kelias dešimtis puslapių, todėl turiu apsiriboti tik esminių išvedžiojimų atpasakojimu. Savo aiškinime teismas pirmiausia išdėstė, kaip visa byla atsirado ir ko tiek keturios didžiosios valstybės, tiek Lietuvos vyriausybė teismo prašė. Taip pat aiškinime atpasakota, kaip vyko su Boettcherio atstatymu susieto incidento nagrinėjimas Tautų Sąjungos taryboje.

Kai Boettcherio atstatymas iš pareigų "pagimdė" pačią bylą su visais iš to fakto einančiais padariniais, tai buvo savaime suprantamas dalykas, kad klausimas, ar gubernatorius turi teisę atstatyti direktoirijos pirmininką, užėmė teismo sprendime ir motyvacijoje centrinę vietą. Tačiau surasti atsakymą į tą klausimą buvo nepaprastai sunku, nes statuto nuostatuose nieko apie tai tiesiogiai nesakoma. Atsakymo reikėjo ieškoti daug platesnėje plotmėje, kaip tai siūlė Lietuvos interesų gynėjas. Teismo samprotavimai patvirtino, kad Lietuvos atstovų argumentus esmėje perėmė ir Haagos teismas.

(Bus daugiau)

Skuodžio teismas Vilniuje...

(Atkelta iš 6 psl.)

"Kadangi prokuroras patietė mano pažiūrų susidarymą, reikia paminėti keletą biografinių faktų. Prisimenu, kai vokiečiai užgrobė Klaipėdos kraštą, mes, gimnazistai, svarstėme, ką galėtume padaryti tėvynei ginti. Tada per kelias valandas pasijutau subrendęs. Netrukus į Lietuvą įvygio Raudonoji armija, savo vakarinių sienų išsaugojimo pretekstu užėmusi visą Lietuvą. Šis faktas vertė galvoti apie Tėvynės ateitį. Nė vienas Lietuvos sūnus negalėjo likti abejingas jos likimui. Tėvynės kančios tęsėsi II Pasaulinio karo metu Vokietijai išstūmus Rusijos kariuomenę, ir vėl šiai grįžus 1945 metais. Norėdami išvengti karinės tarnybos nepageidautinoje armijoje, daug Lietuvos sūnų išėjo į miškus slėptis nuo prievartos, — jie buvo pavadinti banditais. Visa tai matydamas, aš negalėjau likti abejingas. Tėvynę mylėti ir jausti jos kančias turėtų kiekvienas sąžiningas jos pilietis. Tai joks nacionalizmas. Patriotu privalo būti kiekvienas jos narys. Tuo būdu prokuroro kaltinimas, kad nelegalioje literatūroje liepstinami nuteisti "buržuaziniai nacionalistai", psichiniai ligoniniai (Romas Kalanta), yra šmeižtas.

Kaltinamoje išvadoje nuolat kartojama, kad nelegalioje literatūroje kalbama, jog Lietuva "tariamai okupuota", "tariamai rusinama" ir todėl ji esanti "šmeižikiška". Kadangi aš esu kaltinamas aktyviu dalyvavimu jos leidime, dauginime ir platinime, privalau apie tai kalbėti. Kad Lietuva aneksijos pasekmėje tapo Rusijos dalimi, nėra abejonių, nors teisėjas neleido man visus argumentus suminėti. Kad rusinama, taip pat akivaizdu. Taškento konferencijos nutarimai jau įgyvendinami — rusų kalba dėstoma nuo pirmos klasės ir darželiuose. Lietuvos vardas vis rečiau girdėti. Nemalonai nuteikia, kai troleibuse išgirsti: "Što takoje Litva, ja znaju, a što takoje Lietuva, neslychal" — Kas tokia "Litva" aš žinau, o kas tokia "Lietuva", negirdėjau. Ir tai sostinėje — Vilniuje!

Nelegalią literatūrą aš gerai žinau. Ja domėjausi dėl savo sumanyto darbo "Šmeižto ir melo samprata tarybinėje propagandoje ir tikrovėje". Nežinau, kada ji būčiau parašęs, nes mažai turėjau laisvo laiko. Mano interesai buvo platūs. Būdamas docentu universitete, turėjau Gamtos apsaugos komiteto nario pareigas. Nemažai pastangų idėjau, kad būtų išsaugotas Vilniaus senamiestis, kur ke-

tinta įrengti požeminius garažus. Be to, ketinta iškasti šachtą prie Marcinkonių, kuri grėsė visai pietryčių Lietuvai. Šiuo klausimu irgi teko pasisakyti. Daug laiko ir jėgų reikėjo atiduoti Gamtos apsaugos skyriaus organizavimui ir administravimui. Šį darbą, tolygų tiesioginėms docento pareigoms, dirbau be atlyginimo.

Savo karjerą pradėjau pečkuriu universitete, — toliau pasakojo doc. Skuodis. — Tuo laiku man buvo pasiūlyta 1000 rub. atlyginimas ir "geras darbas". Jau tada galėjau pasirinkti lengvesnį gyvenimą, bet nuėjau sunkesniu keliu, kuriuo mane vedė sąžinė.

Prokuroras tvirtina, kad mano antitarybinės pažiūros susidarė sistemingai klausant užsienio radijo laidų. Mano amžiaus žmogui nurodinėti, ką turiu klausyti, ką skaityti, mažiausiai, yra naivu. Be jau minėtų istorinių įvykių, mano pažiūroms formuoti įtakos turėjo ir gilus požiūris į gyvenimą. Gilindamasis į istorinį materializmą, jame radau daug spragų ir nenuoseklumų. Filosofinės studijos man padėjo sugrįžti į Katalikų Bažnyčią, nors prieš tai apie 15 metų buvau indiferentus. Dabar esu tvirtai tikintis Katalikų Bažnyčios narys. Jau 10 metų nesislapstydama dalyvauju religinėse apeigose. Kažkodėl ilgą laiką su tuo buvo taikstomasi, nors mano darbavietėje tai buvo žinoma.

Teismo nuomone, — kalbėjo kaltinamasis, — "Dvasiniame genocide Lietuvoje" šmeižikiškai tvirtinama, kad Lietuvoje yra tikėjimo persekiojimas, kad ateizmas žemo lygio, kad baisiausias partijos priešas — katalikybė, kad girtuokliavimas, chuliganizmas, vėrinės ligos, abortai, narkomanija yra didžiausios tarybinės visuomenės ydos. Esą šios išvados nepagrįstos...

"Dvasinis genocidas Lietuvoje" — ne propagandinis rašinys, tai studija, mokslinis darbas. Šis darbas atliktas 1977-1979 metais, o ne 1975-1979 m., kaip stengiasi teigti kaltintojas.

Į tikinčiųjų teisių gynimo komitetą kreipiausi dėl "Dvasinio genocido Lietuvoje", norėdamas šiuo darbu prisidėti prie komiteto veiklos ir šį darbą paskyriau Komiteto nuožiūrai. Manau, kad ši studija atskleidžia tikrąją Lietuvos katalikų padėtį okupuotame krašte.

Be to, esu parašęs laišką TSRS premjerui L. Brežnevui apie savo pažiūras, paaiškinęs, kaip atsidiuriau dabartinėje padėtyje. KGB darbuotojai kratos metu tą laišką paėmė. Šis

laiškas mane išteisintų, ir prašau prijungti jį prie bylos. (Teisėjas prijungti atsisakė — Red. pastaba).

Baigdamas dar noriu pasakyti, kad valstybės įstatymams nesu nusikaltęs. Nei "Alma Mater", nei "Perspektyvose", kurių leidyba ir dauginimas bei platinimas man inkriminuojami, nieko šmeižikiško nėra. Visa nelegali literatūra kelia idėjas pagerinti esamą visuomeninę būklę, kritikuoja, bet nesiekia pakirsti santvarkos pagrindus. Prokuroro kaltinimas baidus, tačiau išgirdęs ir mirties nuosprendį, sutikčiau jį ramiai, kaip Lietuvos sūnus, kurio gyvenimas priklauso Tėvynei ir jos žmonėms. Baigiau!"

Gruodžio 22 d.

Iešmantas paskutiniame žodyje, sakė, kad jo baigiamuoju žodžiu yra jo kūrinys "Mintys parašėse". Teisiamasis įsitikinęs, kad iškęs nuosprendžio pasekmes. Kalbą užbaigė eilėmis draugams.

15,00 val. buvo perskaitytas nuosprendis.

Doc. Vytautui Skuodžiui paskirta aukščiausia bausmė — 7 metai griežto režimo lagerio ir 5 tremties; Gintautui Iešmantui — 6 metai griežto režimo lagerio ir 5 tremties; Povilui Pečiūnui — 3 metai griežto režimo lagerio ir 5 tremties.

★

Per visas teismo dienas nemažas būrys teisiamųjų draugų, pažįstamų ir tikinčiųjų nuo ryto iki vakaro budėjo Aukščiausiojo Teismo vestibulyje. Į salę jų niekas neleidė, nes nuolat budėjo saugumiečiai ir milicija. Saugumiečiai įdėmiai sekė kiekvieną įėjusį Milicija ir saugumiečiai visokiais būdais norėjo įbauginti atėjusius: tai ką nors grubiai užlaužę rankas nusivesdavo, tai įžuliai priėję fotografuodavo, neklausdami sutikimo. Saugumiečių nuotaikas gerai charakterizuoja jų replikos esantiems teismo vestibulyje: "Jei būtų mano valia, juos visus susodindčiau į kalėjimą!", "Į teismo salę pateksi tik per mano lavoną!" Labiausiai juos erzindavo, kai pamatydavo susikaupusį veidą. Saugumietis, budintis prie durų, tuojau pradėdavo drastiškai šaukti: "Melstis negalima! Iš veidų matau, kad meldžiatės!"

Gruodžio 19 d. doc. Skuodžio dukros teismo salėje įteikė tėveliui gėlių. Už tai jos buvo grubiai apstumdytos ir sekančią dieną net per nuosprendžio pasakelbimą jos nebuvo įleistos į teismo salę, ir visą dieną išstovėjo teismo vestibulyje.

I.KB Kronika Nr. 46

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

Lietuviai esame visi —
Lietuvių Fonde ar esi?

LITUOVIŲ FONDAS LITHUANIAN FOUNDATION

Santrumpa: atm.-jn.-atminimo įnašas. Suma, parašyta po pavardės, reiškia įnašų iš viso.

1981 vasario mėn. įnašai.

Santrumpa: atm. jn. — atminimo įnašas. Suma, parašyta po pavardės, reiškia įnašų iš viso.

1x	\$10.00	Starevičius Petras ir Elena \$110.00.
1	\$20.00	Vilkas Eugenijus ir Irena \$120.00.
3	\$25.00	Bogdanavičius Stefan, atm. jn. \$225.00, Dambrauskas Antanas ir Malvina Vaičiūnaitė, atm. jn. \$125.00, Jėnkus Petras, atm. jn. \$325.00.
3	\$50.00	Jėnkus Vytautas ir Vanda \$175.00, Naujokaitis M. ir E. \$80.00, Šakys Kazys ir Salomėja \$185.00.
1	\$82.00	Marquette Parko Lituanistinė Mokykla \$2,192.21.
1	\$90.00	Kapočius Feliksas, Kan., atm. jn. \$200.00.
71	\$100.00	Abelkis Povilas ir Sigutė \$200.00, Antanaitis Algirdas T. ir Aukšė J. \$800.00, Arbas Edmundas ir Alė \$600.00, Astravas Aloyzas \$100.00, Audronis Antanas ir Aldona \$310.00, Avizienis Jonas \$100.00, Bandzevičius Kazimieras ir Ona \$100.00, Banėnas Antanas, Inž., atm. jn. \$1,000.00, Barkauskas Mykolas ir Magdalena \$100.00, Barkauskas Ciprijonas ir Petronėlė \$300.00, Bonatas Maria \$200.00, Brinkienė Zofija \$300.00, Bužėnas Ramūnas ir Irena \$100.00, Čekanauskas Vytautas ir Janina \$200.00, Černiauskas Juozas, atm. jn. \$200.00, Čibiras Jeronimas ir Elena \$200.00, Dainys Vladas \$300.00, Daumanto Šaulių Kuopos Sesės Šaulės \$200.00, Deveikis Stasys ir Ona \$100.00, Dūda Vytenis ir Daiva \$120.00, Dženkaitis J. ir B. \$300.00, Fledžinskis Vytautas ir Stasė \$100.00, Gasiūnas Stasys \$425.00, Gasparonis Monika ir Pranas \$100.00, Giedraitis Rolandas Dr. ir Danutė Dr. \$300.00, Grakauskas Vytautas ir Nijolė \$300.00, Gričius Jonas ir Birutė \$110.00, Grušas Pranas ir Marytė \$300.00, Gulbinskas Antanas ir Ilmara \$200.00, Janušauskas Jonas, atm. jn. \$604.00, Jonynas Vytautas ir Saulė \$100.00, Juodvalkytė Eglė \$400.00, Kazakevičius Juozas \$100.00, Kliorys Petras ir Jadvyga \$300.00, Kulnys Aleksas ir Laima \$600.00, Lelis Vacius ir Ada \$100.00, Lembergas Pranas, atm. jn. \$300.00, Lukas Jonas ir Regina \$200.00, Lukšienė Antanina \$225.00, Mackiala Balys ir Dalia \$300.00, Maskoliūnas Aleksas ir Melanija \$100.00, Matulaitis Jonas ir Elytė \$200.00, Mikuckis Vaclovas \$230.00, Milienė Albertina \$100.00, Noreikienė Marija \$100.00, Oksas Leonas ir Izabelė \$700.00, Paliliūnas Edmund \$100.00, Pamataitis Petras Dr. ir Elvyta \$100.00, Petraitis Paul T. \$100.00, Pilka Stasys, atm. jn. \$100.00, Polikaitis Antanas ir Dalilė \$410.00, Pretkai Paul ir R. \$100.00, Pužauskas Maria ir Vaclovas \$100.00, Raulinaitis Julius ir Irena \$300.00, Razutis Antanas \$100.00, Remeikis Nijolė O. \$200.00, Šeštokas Vytautas ir Marija \$100.00, Šimkus Aleksandras ir Bronė \$500.00, Talat-Kelpša Stasys, Vet dr., atm. jn. \$200.00, Tamošaitis V. J. \$200.00, Tomkus Leonas ir Sigita \$100.00, Tumas Alfonsas ir Inga \$400.00, Tuminas Česlovas ir Vlada \$100.00, Vailionis Vladas ir Phily \$300.00, Valokaitis Domas \$225.00, Velža Vladas ir Eleonora \$401.00, Venckus Jonas ir Bronė \$300.00, Veverskis Kazimieras, atm. jn. \$100.00, Vitkus Valerijonas ir Viktorija \$400.00, Vizgirda Rimtautas ir Danguolė \$100.00, Vizgirda Tadas ir Rimantė \$100.00.
1	\$120.00	Šadauskas Ildefonsas (miręs) ir Adelė \$1,120.00.
2	\$125.00	Bilaitis Jurgis, atm. jn. \$125.00, Radvenis Gregorijus ir Janina \$283.00.
1	\$145.00	Vilniaus Universiteto 400 metų minėjimo komitetas Los Angeles \$145.00.
1	\$185.00	Arlauskas Zigmas, Savanoris kūrėjas, atm. jn. \$185.00.
4	\$200.00	Bacevičius Vytautas ir Sofija \$200.00, Gajauskas Rimas \$200.00, Uksas Jurgis ir Marcelė \$1,000.00, Žygas Juozas, atm. jn. \$300.00.
1	\$250.00	Strijauskienė Petrpnėlė, atm. jn. \$250.00.
1	\$375.00	Liaubienė Veronika, atm. jn. \$375.00.
1	\$500.00	Činga Jonas ir Aldona \$1,101.00.
2	\$1,000.00	Kontrimas Ričardas ir Raimonda \$1,000.00, Urbelis Juozas, atm. jn. \$1,100.00.

95 Iš viso 95 nariai \$12,152.00

Lietuvių Fondas įžengė į trečią milijoną ir pagrindinis kapitalas 1981.III.20 pasiekė \$2,044,048.94. Gautomis palūkanomis parėmė lietuvišką švietimą, kultūrą ir jaunimą \$756,585.77.

Palikimai sudaro svarbią Lietuvių Fondo kapitalo dalį. Iki šiol palikimais gauta \$510,811.96.

Sudarykite testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvių Fondui. Testamente įrašykite šį tikslų pavadinimą:

„LITHUANIAN FOUNDATION, A NON-FOR-PROFIT, TAX EXEMPT, ILLINOIS CORPORATION, 2422 W. MARQUETTE ROAD, CHICAGO ILLINOIS 60629"

Visi statykite Lietuvių Fondą, nes gautomis palūkanomis remiamas lietuviybės išlaikymas.

EXPERIENCED MACHINE OPERATORS

- Cheshire & Kirk Rudy Labelers
- Phillipsburg & Pitney Bowles Inserters
- Baum Folder

Top wages. Northwest Dallas location.

Call Barbara:
214-358-4493

Equal Opportunity Employer

(14-18)

CHICAGOS LIETUVIAI

Antanas Juodvalkis

LIETUVIŲ TAUTINIŲ NAMAI

Lietuvių Tautinių Namų (LTN) metinis susirinkimas įvyko š. m. kovo 21 d. savoje pastogėje, 6422 So. Kedzie Ave., Chicagoje. Susirinkimą atidarė ir pravedė valdybos pirm. Jonas Jurekūnas, pasikvietęs sekretoriauti Juozą Žemaitį.

Praėjusių metų susirinkimo protokolą, parašytą pasigerėtinais plačiais ir tiksliais, tiesiog stenografiškai, perskaitė tuo metu sekretoriauvas Jonas Vedegys. Protokolas priimtas, padėkojus už labai gerą darbą.

Pranešimai

Pranešimus padarė: valdybos pirmininkas Jonas Jurekūnas, išdininkas Juozas Andrašius, namų šeimininkas Bronius Kasakaitis ir direktorių tarybos pirm. Algis Visockis.

Pirm. Jonas Jurekūnas paminėjo, kad ši pastogė jau dešimtį metų tarnauja lietuvių kultūriniam ir visuomeniniam gyvenimui. Vasaros metu yra suplanuotas namų atnaujinimas-remontas. Bus pagražinta ar atnaujinta vidaus ir išorės namų išvaizda, nes per šiuos 10 metų kai kas nusidėvėjo, kai kas apdulkėjo ar išsiterliojo. Susirinkusieji plovimu pritarė šiam valdybos užmojui. Pirmininkas J. Jurekūnas pažymėjo, kad valdyba nesitenkina vien tik šių namų išlaikymu, bet taip pat dairosi ir didesnių objektų, tinkančių lietuvių paskirčiai. Tokius du objektus šiuo metu yra užtikęs, bet reiktų didesnio visuomenės pritarimo ir kapitalo. Jo entuziazmą stabdo per menkas jaunimo dėmesys lietuviškai veiklai. Ir šie namai yra nemažas turtas, bet jaunimas per mažai naudojami ir domisi. Numatomi nauji objektai turėtų turėti gerą sporto salę, gal tada susidomėtų ir lietuviškasis jaunimas. Lietuviai turi namų-salių susirinkimams, renginiams, bet neturi nė vienos sporto salės sportuojančiam jaunimui.

Išdininkas Juozas Andrašius pateikė balansą ir pelno-nuostolių sąskaitą. Jis operavo skaičiais ir parodė turto vertę. Turtas neperkainuojamas, pagal rinkos kainą, bet paliekama originali jo vertė, sumažinant amortizuojama suma. Kasoje laikomi pinigai beveik padengia narių įnašus ir banke turimą skolą. Praeitų metų grynas pelnas 13,000 dol. Ankstyvesniais metais valdyba siūlydavo paremti lietuvių kultūrinius švietimo ar visuomeninius junginius, bet šiais metais nuo to susilaikyta, nes numatomos stambios namų atnaujinimo

išlaidos, kurios gali prašokti gautą pelną.

Namų šeimininkas Bronius Kasakaitis painformavo apie salės naudojimą. Namai daugiausiai naudojami savaitgaliais: penktadienį — sekmadienį. Kitų dienų vakarai retai tenaudojami, o jei užimami — daugiausiai organizacijų valdybų posėdžiams. Lietuviškų organizacijų pajėgumas kiekvienais metais mažėja ir retas renginys užpildo salę. Susirinkimams ar kultūriniam renginiams salė duodama veltui ar už minimalų atlyginimą (už valymą, šviesą). Svetimtaučiams, ypač nežinomiems, salė vengiama nuomoti, nes dažnai pridaro nenumatytų išdaigų ir net nuostolių. Namų administracija atlyginimo neima, o mokama tik už švaros palaikymą ir maisto gaminimą. Gautas pelnas yra visų dirbančiųjų pasiaukojimo vaisius. Bendromis pastangomis ir visų talka bus galima ir toliau patarnauti lietuviškajai visuomenei.

Direktorių tarybos pirm. Algis Visockis dėkojo valdybai ir darbininkams už jų darbą ir išskyrė šiuos asmenis: ilgametį pirm. Joną Jurekūną, išdininką Juozą Andrašius, namų administratorių Bronių Kasakaitį ir sekretorių Mečį Valiukėną.

Dėl pranešimų reikšmingesnių pasisakymų nebuvo, o pasiaiškinta viena kita detalė. Pranešimai susirinkusiųjų priimti ir išreikšta padėka valdybai už jų įdėtą pastangą namus tvarkant ir administruojant.

Direktorių rinkimai

Lietuvių Tautinių Namų įstatatai numato direktorių tarybą, susidedančią iš 17 narių, kurių 12 renka susirinkimas, o 5 skiria 3 organizacijos. Kiekvienais metais renkama pusė direktorių tarybos narių. Nominacijų komisija — A. Traška, N. Juškus ir V. Uzys, priėmė pasiūlymus ir patys ieškojo kandidatų. Nominacijos komisijos vardu pranešimą padarė A. Traška. Penki direktoriai sutiko būti kandidatais dar dviems metams: dr. Vytautas Dargis, Bronius Kasakaitis, Cezaris Modestavičius, Mečys Valiukėnas ir Algis Visockis, o nauja — Hilda Kuzienė (vietoj pasitraukiančios Valentinos Mažeikienės). Susirinkimas plovimu pritarė nominacijų komisijos siūlymui. Pirmininkaujantis padėkojo buv. direktorių tarybai už gerą kooperavimą ir rūpestį Namais, o naujajai tarybai palinkėjo sėkmingai jungtis prie bendro darbo.

Po susirinkimo įvyko Paulių pagaminta vakienė, ku-

rioje dalyvavo šimtinė žmonių.

PAMINĖTA LIETUVOS STEIGIAMOJO SEIMO SUKAKTIS

Lietuvos Steigiamojo seimo 60 metų sukaktis paminėta š. m. kovo 22 d. Jaunimo Centre, Chicagoje.

Minėjimas pradėtas pamaldomis tėvų jėzuitų koplyčioje. Mišias atnašavo vyskupas Vincentas Brizgys, giedojo solistė Dana Stankaitytė, vargonavo Manigirdas Motiekaitis. Po pamaldų, pagerbti kovotojai už Lietuvos nepriklausomybę, padedant vainiką prie laisvės paminklo. Žodį tarė Kazys Pabedinskas, iškilmei vadovavo Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės pirm. Vladas Išganaitis.

Akademine dalis įvyko didžiojoje salėje. Atidarymo žodį pasakė L.K.M.F. Chicago židinio pirm. kun. V. Bagdanavičius, išskeldamas Steigiamojo seimo reikšmę, kaip vieną iš Lietuvos valstybingumo apraiškų. Programai vadovavo LMF Chicago klubo pirm. Matilda Marcinkienė. Ji pateikė kai kurių statistinių duomenų ir susirinkusius nukėlė į 1920 m. gegužės 15 d. Kauną, paskaitydama ištrauką iš dr. Vandos Sruogienės veikalos "Lietuvos Steigiamasis seimas". Autorė, dalyvavusi minėjime, buvo pristatyta ir pagerbta.

Apie lietuvių moterį Steigiamajame seime kalbėjo Marija Stankus-Saulaitė. Pažymėjo, kad Lietuvos Steigiamojo seimo pirmam posėdžiui pirmininkavo Gabrielė Petkevičaitė-Bitė. Steigiamajame seime buvo 8 moterys (pradžioje 5). Lietuvoje moterys turėjo lygias teises su vyrais.

Vytautas Vaitiekūnas, atvykęs iš New Yorko, skaitė paskaitą — Steigiamojo seimo tautinė, tarptautinė ir valstybinė reikšmė. Prelegentas išsamioje paskaitoje nukėlė į ano meto Lietuvos gyvenimo sąlygas ir buvusią to meto politinę padėtį. Paanalizavo Steigiamojo seimo reikšmę tolimiesniam Lietuvos valstybės kūrimuisi, nes dar nebuvo nusistovėjusios valstybės sienos ir vyko konfliktai su kaimynais. Seimas buvo išrinktas tikrai laisvais ir demokratiniiais rinkimais.

Pabaigai prof. Mečys Mackevičius priminė klausytojams apie seimo stenogramų padėtį. Per 60 metų stenogramų popieris pradėjo dūlėti, nykti, trupėti. Okupantas originalus laiko paslėpęs ir norintieji negali prie jų prieiti. Leidžia naudotis tik savo patikėtiems propagandistams. JAV Lietuvos seimų stenogramos yra mikrofilmuotos ir laikomos Kongreso bibliotekoje, bet sunku jomis naudotis. Reikia sudaryti specialų ko-

mitetą ar prašyti mūsų didžiųjų organizacijų, kad jos imtusi iniciatyvos stenogramas paversti suprantamais žodžiais ir išleisti atskirais leidiniais.

Baigiant minėjimą, M. Marcinkienė paskaitė seimo deklaraciją, kurią susirinkimo dalyviai išklausė atsistoje.

Lietuvos valstybės nepriklausomybės proklamavimas:

"LIETUVOS STEIGIAMASIS SEIMAS, REIKSDAMAS LIETUVOS ŽMONIŲ VALIĄ, PROKLAMUOJA ESANT ATSTATYTĄ NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVOS VALSTYBĘ, KAIP DEMOKRATINĘ RESPUBLIKĄ, ETNOGRAFINIOM SIENOM IR LAIVĄ NUO VISŲ VALSTYBIŲ RYŠIŲ, KURIE YRA BUVĘ SU KITOM VALSTYBĖM".

Steigiamojo seimo minėjimą ruošė: Lietuvių katalikų mokslo akademijos Chicago židiny, Lietuvių moterų federacijos Chicago klubas, Lietuvių šaulių

sajunga tremtyje ir Lietuvių istorijos draugija.

★

Korp! Neo-Lithuania Chicago padalinio sueiga šaukiama š. m. balandžio 5 d. 2 val. po pietų Lietuvių Tautiniuose Namuose. Reikia aptarti daug svarbių reikalų. Visi korporantai kviečiami dalyvauti.

★

Margučio ruošiami "Mėnulio užtemimo" spektakliai įvyks š. m. balandžio 11 ir 12 dienomis. Bilietai gaunami Vaznelių prekyboje ir Margutyje. Dalyvaukime ir bilietus įsigykime iš anksto.

★

Jaunimo Centro vadovybės pirmą kartą ruošiami VELYKINIAI pusryčiai įvyks š. m. balandžio 12 d. — VERBŲ sekmadienį — 11 val. ryto, apatinėje salėje. Iš anksto rezervuotiis telef. 778-7500 ar 778-0358.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

Puikiausius kailius
Chicagoje rasite pas vienintelį
lietuvių kailininką
Norman Bursteiną

185 N. WABASH AVE. CHICAGO, ILL. 60601
Tel. krautuvės (312) 263-5826; namų (312) 677-8489.

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL.
Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600 737-8601
9837 SOUTH KEDZIE AVENUE
EVERGREEN PARK, ILL. 60642
Tel. 422-2000

RIMAS ČESONIS APIE MADRIDO KONFERENCIJĄ

Kovo 20 d. Chicagoje, Jaunimo Centro kavinėje, buvo graži vakaronė. Pilnutėlė salė chicagiškės publikos. Vakaronę pradėjo ir vedė Akademinių Skautų Sąjūdžio vadovas Dirvonis. Kalbėtojas Rimas Česonis, JAV delegacijos Madrido konferencijai narys.

Rimas Česonis glaustoje formoje vykusiai atskleidė konferencijos vyksmą, charakterizavo pagrindinius JAV delegacijos, o taip pat SSSR ir kitų delegacijų narius-vadovus. Vaizdo ryškumui citavo delegatų konferencijos plenumo ar komisijose ("krepšiuose") padarytus pareiškimus, sovietinius išpuolius prieš JAV santvarką ir pastarųjų atkirtus. Klausytojai galėjo suvokti, kiek daug medžiagos, įvykių buvo sukaupta JAV delegacijos bylose. Klausytojus tiesiog jaudino, Česonio minėtos, atseit, konferencijoje linksniuotos pavardės nieko nekaltų asmenų, sovietų įkalintų Sibiro naikinamose stovyklose arba laikomų psichiatrinėse ligoninėse. Greta žinomų V. Rudenko, Sacharovo ir kitų, mūsų tautiečiai: V. Petkus, Vl. Lapienis, B. Gajauskas, Plumpa, Skuodis ir daug kitų, tiek lietuvių, tiek latvių, estų. JAV delegatas pareiškė, kad delegacija turinti ilgus tokių kalinių sąrašus ir juos gali matyti, susipažinti visos delegacijos. Kai Sovietų kalbėtojas metęs Amerikai kaltinimą, esą Amerikoje kalėjimuose laikoma tūkstančiai politinių kalinių... Ir tai esąs pareiškęs pats JAV ambasadorius Jungtinėse tautose! Įkandin šio pareiškimo JAV atstovas pareiškė, kad tiesa esanti, jog ambasadorius tokį pareiškimą padarė, bet kai JAV Valstybės departamentas paprašęs jį, pateikti tų kalinių sąrašą, tai tas to ligšiol ne-

padaręs. O dabar jis kreipiasi į SSSR delegaciją, prašydamas duoti tokių kalinių sąrašą. Rimas Česonis tokių sovietinių išpuolių prieš JAV minėjo ir daugiau.

Česonio pranešimą klausytojai palydėjo plojimų audra, dėkodami jam ir už atliktą darbą, nors jis apie tai nekalbėjo, ir už padarytą pranešimą. Pereita prie klausimų pranešėjui, siekiant paryškinti. Vienas pirmųjų klausimų — Spauldoje buvo garsinta, kad Madride buvusi ir Vliko, Alto delegacija, klausta, ką ji nuveikė? Atsakydamas šį klausimą, Česonis pareiškė, kad pilno atsakymo negalės duoti, nes jis visą laiką buvęs su JAV delegacija, konferencijų salėse, kur posėdžiuose dalyvavusios tik 35 valstybių Helsinkio akto signatarų, delegacijos. Spauldos, radijo bei televizijos ar kiti asmenys į sales nebuvo įleidžiami... Česonis žinąs, kad mūsų vyrai, o ypač latviai, buvo išvystę gražią akciją susitikimuose su vak. valstybių delegacijomis ar pavieniais nariais.

Ši klausimą paryškino iš salės kun. dr. J. Prunskis, paminėdamas Vliko / Alto delegacijų turėtus kontaktus su delegacijomis. Ta pačia proga jis gerėjosi Rimo Česonio taktu ir gebėjimu JAV delegaciją aprūpinti mūsų turima dokumentine medžiaga, kaltinant Sovietiją nusizengimu žmoniškumui, žmogaus laisvei.

Pokaliai, artėjant vėlu, vakaronės vadovo pasiūlymu buvo nutraukti, o pranešėjui R. Česoniui dar kartą pareikšta padėka.

(mv)

WANTED OWNER OPERATOR

Originating out of Rhode Island, to New York, New Jersey with return loads to Points in Conn., Rhode Island & Mass. Permanent lease. To pull company trailers.

Call 401-231-1100

Ask for George

(12-18)

APIE PADĖTĮ VASARIO 16 GIMNAZIJOJE

Vasario 16 gimnazijai remti Komitetas kovo 8 dieną Jaunimo Centre susitiko su savo atstovu kuratorijoje, J. Sabu, kuris pranešė Komiteto nariams: pirminkui P. Jurkštui, D. Kamantaitei, S. Ramonui, R. Sodeikaitei, L. Stasiūnienei, M. Willas ir S. Zalatoriūtei apie dabartinę gimnazijos padėtį. Į diskusijas įsijungė ir LB Vidurio Vakarų apygardos pirmininkas K. Laukaitis.

J. Sabas papasakojo, kad šiais metais Vasario 16 gimnazijoje Vokietijoje mokosi 57 mokiniai: 27 berniukai ir 30 mergaičių. Septyni mokiniai yra iš Amerikos, o 50 iš Vokietijos. Šiuo metu gimnazijoje yra 20 mokytojų: 12 lietuvių ir 8 vokiečiai. Pilną laiką dirba 13 mokytojų, o 7 pusiaudieniais.

Per Velykų atostogas gimnazija organizuoja kelionę į Romą. Gimnazija, pareiškė, Sabas, niekad neruošė ekskursijų į Lietuvą ir neskatina mokinius ten važiuoti. Kartais mokiniai važiuodavo savo iniciatyva su tėvų leidimu. Gimnazija tikisi, kad šiemet dauguma mokinių pasirinks kelionę į Romą.

Mokiniai gimnazijoje neturi mokėti už mokslą, bet moka už bendrąjį ir maistą. Deja, šiuo metu, yra dar tėvų, kurie nėra užsimokėję už savo vaikų išlaikymą. Šie mokiniai gimnaziją baigė prieš keletą metų. Skolininkai raginami kuo greičiau išsipirkti šiuo adresu: Privates Litauisches Gymnasium, 6840 Huettendorf-Lampertheim 4, West Germany.

Šiais metais gimnazija švenčia 30 metų sukaktį. Vasaros metu bus surengtas minėjimas. Visi abiturientai kviečiami atsilankyti į šią šventę. Dar planuojama suregistruoti visus gimnazijos abiturientus ir

sužinoti kokios jų profesijos ir ar dalyvauja lietuviškoje veikloje.

Vasario 16 gimnazijai reikalingi ne tik mokiniai, bet ir aukos. Asmenys, kurie norėtų paremti vienin-

telę lietuviškąją gimnaziją laisvajame pasaulyje arba gauti daugiau informacijos apie šią gimnaziją, yra raginami rašyti aukščiau nurodytu adresu.

S. Zalatoriūtė

■ Laiškai Dirvai

PATIKSLINIMAS

Lietuvių Bendruomenės Hartfordo Apylinkės valdyba maloniai prašo patalpinti Jūsų redaguojamam laikraštyje šį valdybos patikslinimą:

Š. m. kovo mėn. 12 d. "Dirvoje" Nr. 11, laiškų skyriuje buvo įdėtas Alf. Burneikos, perdėm klaidingai kaltinantis Hartfordo Apyl. pirm. Stepą Zabulį laiškas. Nutarimą aukas rinkti L. B-nės Krašto Valdybos vardu padarė L. B-nės Hartfordo Apylinkės Valdyba, kuri 1980 m. kovo mėn. 20 d. patvirtino visuotinis narių susirinkimas.

Apie tai p. Burneika buvo painformuotas žodžiu prieš rinkliavą ir laiškų grąžinant jam Bendruomenei nepriklausančią auką. Laiškas taip skamba:

Ponui Alf. Burneikai,

Už 7 dol. 50 cent. auką L. B-nės Krašto V-bai Hartfordo Apyl. v-ba dėkoja. Kitus 7 dol. 50 cent. nepriklausančius L. B-nei grąžinome.

Pagrindas: L. B-nės Hartfordo Apyl. visuotinio narių susirinkimo 1980 m. kovo mėn. 20 d. patvirtintas ir dar neatšauktas nutarimas aukas rinkti tik L. B-nės vardu.

Izd. H. A. Dapkus

MOKINA IR BIJO PASIRAŠYTI

Dirva gavo anoniminių laišką iš Kanados, kuriame rašoma:

"Visi žino, kad Klaipėdos krašto Direktorijos pirmi-

ninku, tarp kitų, yra buvęs ir Erdm. Simonaitis. Bet, autoriui paklydus, "Dirva" to nežino ir spausdina, kad tai buvo... Simaitis (žiūr. ilgą dr. Alb. Geručio straipsnį)."

Jei rašėjas būtų pasiskaitęs Lietuvių Enciklopediją XXVII t., nebūtų to rašęs.

Erdmonas Simonaitis buvo pirmasis Klaipėdos krašto direktorijos pirmininkas (1926), o Eduardas Simaitis, kurį dr. A. Gerutis mini savo studijoje apie Zaurių, Klaipėdos krašto direktorijos pirmininku buvo 1932. II. 27 — VI. 5. Dėl savo lietuviškos veiklos karo metu nacių buvo uždarytas Sachsenhauseno koncentracijos stovykloje kur ir žuvo.

• Naujosios Anglijos šaulių rinktinės pirm. Juozas Stašaitis rašo, kad pernai Dirvoje įdėtoje korespondencijoje apie šaulių kultūrinį savaitgalį įvyko nemaloni klaida tekste iškritus eilutei. V. Tumienė buvo apdovanota šaulių žvaigždės medaliu, o šauliams nusipelnęs komp. Julius Gaidelis šaulių žvaigždės ordinu, už nepaprastai didelį įnašą ugdant lietuvišką dainą, muziką ir operas.

OPPORTUNITY FOR REGISTERED CITOTECHNOLOGISTS to work and live in a small Congenial Community. Cytotechnologists ASCP (or eligible), to work in modern lab of 350 bed hospital, total spectrum of procedures offering opportunity for growth in Diagnostic Cytology. Located in scenic recreational area of North-eastern Wisconsin. Excellent benefit package, job security and salary commensurate with experience. Call or write to: Employment Manager, Holy Family Hospital, 21st and Western Ave., Manitowish, Wis. 54220. Phone: 414-884-2324. An Equal Opportunity Employer (13-14)

AMBER TRAVEL SERVICE

GREITAS IR ASMENISKAS PATARNAVIMAS

Tvarkome keliones (pavieniems asmenim ir grupėm) po Ameriką ir į užsienį —

LĖKTUVU - LAIVU - TRAUKINIŲ - AUTOBUSU

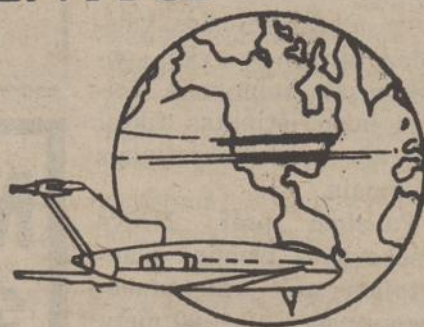
Taip pat sutvarkome viešbučių rezervacijas, ir užsakome mašinas nuomavimui.

Dėl informacijų ir rezervacijų, skambinkite ar rašykite:

11745 Southwest Highway
Palos Heights, Illinois 60463

Vida Kriauciūnaitė-Jonušienė
Savininkė

Tel. 312-448-7420
312-785-9393

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

7 1/2% — 6 metų su \$1,000, minimum.
7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
6 1/2% — 1 metu su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650
Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

■ Bostono lietuviai

IŠ PILIEČIŲ DRAUGIJOS VEIKLOS

So. Bostono Lietuvių Piliečių draugija yra gal viena iš didžiausių lietuvių organizacijų Naujojoje Anglijoje, kuri turi per 12 šimtų narių. Buvo dar daugiau, bet negailestingas laikas retina gretas.

Draugija turi dideli 4 aukštų namą. Jame turi savo buklą skautai, yra šachmatų klubas, valgykla, žinoma, ir baras, kuris duoda daugiausiai pelno. Antrame ir trečiame aukšte yra salės, kuriose vyksta įvairūs lietuvių rengimai, o taip pat išnuomojamos ir svetimtaučiams.

Prie porą dešimtmečių nupirkus tą namą, jis nebuvo pritaikytas draugijos veiklai, nebuvo keltuvo ir kitų patogumų. Vėliau buvo įtaisytas keltuvas, bet dar nėra oro vėsinimo sistemos. Prieš porą metų į valdybą įsijungus naujiems nariams, buvo susirūpinta daryti kai kuriuos pagerinimus. II-ro aukšto salė neturėjo virtuvės ir kitų patogumų. Dabar tas viskas jau

įrengta. Tiesa, viename salės gale buvo įrengtas atskiras kambarys, kurį nuomoja Juozo Kapočiaus enciklopedijų leidykla. Įeiti į keltuvą reikėdavo eiti pro barą, kuris nesudaro gero vaizdo su visu ten vykstančiu triukšmu ir kvapais. Didesnių švenčių proga, kada į parengimą ateidavo gubernatorius ar kuris kitas aukštas svečias ir reikėdavo praeiti pro tą barą į keltuvą, kai kam rausdavo ausys. Jaunųjų valdybos narių iniciatyva, valdybai ir susirinkimui nubalsavus, buvo padarytas tiesioginis įėjimas į keltuvą, nematant to baro. Tas gerokai kainavo ir kai kas iš senesnių narių tomis išlaidomis ir tuo įėjimu nepatenkinti.

Kovo mėnesio susirinkime buvo išdalinti susipažinimui lapeliai — statutas South Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos akademiniams stipendijoms gauti. Čia pirmuoju paragrafu sakoma: South Bostono Lietuvių Piliečių Draugija, siekdama lietuvių tarpe išlaikyti tautinę gyvybę ir sąmonę, ryžtas aukštuosius

Dail. Alfonsas Dargis, Rochestery turįs savo studiją, balandžio 25-26 d. su savo kūriniams dalyvaus parodoje Bostone, Lietuvių Piliečių Draugijos salėje. Parodos atidarymas šeštadienį, balandžio 25 d. 7:30 v. v. J. Jankaus nuotr.

moksles einantį sąmoningą lietuvių jaunimą įtraukti į aktyvų lietuviškos veiklos ir draugijos darbą, todėl be kitų priemonių šiuo statutu steigia Akademine stipendiją aukštuosius mokslus einantiems ir visuomeninėje veikloje aktyviai besireikšiantiems lietuviams paremti. Tai labai puiki mintis. Šis klausimas dar nebuvo svarstytas. Susipažinus su šiuo statutu ir pačiu tikslu, jis bus svarstomas sekančiam susirinkime.

Susirinkime buvo išdalinta praeitų metų draugijos finansinė apyskaita, kurioje pažymėta pajamos \$304,707.84, išlaidos \$286,737.60, tame skaičiuje yra \$6,187 aukos lietuviškiems reikalingams. Grynas pelnas \$17,970.24. Bet tie visi remontai dar nepadengia visų išlaidų.

ATTENTION OWNER OPERATORS

If you are new in business or thinking of making a change B. J. McADAMS INC. is now leasing 75 model or newer tandem tractors. Ample return loads & weekly settlements. Plus many other benefits.

FOR MORE INFORMATION CALL: CHARLIE THROCKMORTON 1-800-643-8239 (11-15)

OPPORTUNITY FOR REGISTERED NURSES LICENSED PRACTICAL NURSES FOR ALL SHIFTS

Must have an Ohio License. 40-hour work week. Civil Service status. 10 paid holidays. Paid Annual Vacation. Retirement Benefits. Many fringe benefits.

We are an Equal Employment Opportunity Agency. Apply to: Mr. William Spears, Nursing Home Administrator, Ohio Veterans Home, Sandusky, Ohio 44870. Phone: 419-625-2454. (13-19)

DETROIT AREA FIRM RELOCATING IN THE CHARLOTTE AREA

Sampling people to hire: Skilled Machine Operators Turret Lathe Operators Mill Hand No. 13 Grinders

Must be able to set up work from Blue Prints and Close Tolerance. Send Resume (age, sex, experience, wages, etc.) to: Roy A. Hutchins Co., 5475 Travis Rd., New Hudson, Mi. 48165. (13-15)

monda Apeikytė iš Kalifornijos.

Naujosios Anglijos Baltų draugija tiki, kad ir sekančiais metais, kaip ir iki dabar, šie tradiciniai koncertai vyks.

RAŠYTOJO PADĖTIS SOVIETIJOJE

Literatūra pas mus (Sovietijoje), sako rašytojas Vladimir Voinovitch, apsigyvenęs Paryžiuje, panaši į kambarį su žemom lubom.

Kol rašytojas yra neužaugęs, daugiau ar mažiau gali patogiai jaustis šiame kambaryje. Bet pradėjus augti įvyksta du dalykai: arba pasiduodama ir lenkiamasi, kas sudaro nepatogią poziciją rašymui, arba tenka galva daužyti lubas, gaunant mėlynės, kol galutinai pramušamos lubos.

SURPLUS JEEPS, CARS, TRUCKS,

Car-inv. value \$2,143 sold for \$100 thru government auctions in your area. For information or purchasing bargains like this call (602) 941-8014, Ext. 4669. (13-16)

Part time jobs available. Must be 55 years, plus, energetic will due. Outreach Work in St. Anne's area for senior citizens, Mon. to Fri. 9 to 1 p.m. Benefits. Call MIKE DOMER at 215-426-7718 9 to 4 p.m. weekdays. (12-14)

PABALTIEČIŲ KONCERTAS

Balandžio 5 d. 3 val. p. p. First & Second Church salėje, 66 Mayboro St., Bostone, įvyks š. m. trečias ir paskutinis Baltų Draugijos rengiamas koncertas. Programą atliks pianistė Rai-

"Amber Holidays"

1981 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

IŠ BOSTONO/CHICAGOS:

*balandžio 15 — \$ 977.00	*liepos 20 — \$1112.00
gegužės 7 — \$1019.00	*rugpiūčio 3 — \$1112.00
birželio 4 — \$1148.00	rugsėjo 17 — \$1059.00
birželio 18 — \$1148.00	spalio 8 — \$1019.00

IŠ NEW YORKO:

gegužės 2 — \$1019.00	rugpiūčio 3 — \$1068.00
gegužės 13 — \$1136.00	(su Varšuva)
(su Ryga)	rugpiūčio 19 — \$1382.00
gegužės 21 — \$1108.00	(su Ryga)
liepos 6 — \$1068.00	rugsėjo 3 — \$1148.00
(su Varšuva)	rugsėjo 24 — \$1059.00
	gruodžio 26 — \$ 979.00

Visos grupės aplankys KAUNĄ IR TRAKUS, bus lydimos vadovų. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu.

PRAŠOME REGISTRUOTIS KUO ANKSČIAU —

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway
P. O. Box 116,
South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, Inc., vidaus ir užsienio agentūra, turinti daugiausia patyrimo kelionių organizavime, jau nuo 1960 metų SĖKMINGAI ir RUPESTINGAI išsiunčia visa eilę ekskursijų į LIETUVĄ ir į kitas pasaulio šalis.

Įstaigai vadovauja: **ALDONA ADOMONIENĖ ir ALBINA RUDZIŪNIENĖ.**

Norintiems atsikviesti giminės iš Lietuvos atostogoms, tvarkome dokumentus asmeniškai ir paštu — paruošimas yra tik \$40.00.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES. REGISTERED TRAVEL AGENT # TA-0324

ALFONSAS DARGIS. Susitikimas (aliejus).

DAIL. DARGIO DAILĖS PARODA BOSTONE.

Šio mėn. balandžio 25-26 d.
LIETUVIŲ PILIEČIŲ DRAUGIJOS
II AUKŠTO SALĖJE,
368 W. BROADWAY, SO. BOSTONE

Atidarymas: šeštadienį, 7:30 val.

Sekmadienį — 12-4 val. p. p.

Atidaryme kalbės dail. V. VIZGIRDA — Dargio kūryba lietuvių dailės sąraangoje — pailiustruodamas skaidrėmis.

Parodos rengėjos: BOSTONO SKAUČIŲ ŽIDINYS

AUSTRALIJOJOS LIETUVIAI

Antanas Laukaitis

Ir šiais metais, visoje Australijos lietuvių bendruomenėje, mūsų Nepriklausomybės šventės minėjimai buvo visur iškilmingai paminėti. Pats išpūdingiausias šios šventės proga priėmimas įvyko Melbourne, kur Apylinkės Valdyba Lietuvių Namuose surengė priėmimą įtakingiems australų ir kitų tautų atstovams. Šiais metais Melbourne yra ir visa Australijos L.B. Krašto Valdyba, su energinguoju savo pirmininku A. Pocium, kuris kartu su Valdybos kultūros reikalų nare A. Butkute sutiko visus atvykusius svečius ir visos bendruomenės vardu juos pasveikino. Tarp garbingųjų svečių buvo Viktorijos valstijos arkivyskupas Sir dr. F. Little, baltgudžių ortodoksų bažnyčios galva, lietuvių evangelikų kunigas, ministerio pirmininko atstovas senatorius D. Hamer, opozicijos vado atstovas, federalinio ir Viktorijos parlamento ir senato senatoriai, paskirų diplomatinio ambasadorių ir atstovybių ambasadoriai ir atstovai bei konsulai, atsargos karių vadovas, partijų, etninių grupių ir kitų paskirų įtakingų organizacijų vadovai ar atstovai, ir kiti.

Visus svečius gražiai sveikino ir priėmė tautiniais drabužiais pasipuošusios lietuvaitės. Sveikinimo kalbas pasakė arkivyskupas Sir dr. F. Little, senatorius D. Hamer, atstovavęs ministerį pirmininką, perduodamas jo sveikinimus ir po kalbos pakėlęs toastą už Lietuvą. Toliau kalbėjo opozicijos vado atstovas J. Button, parlamento atstovas M. McKinnon, Country partijos atstovas A. Psalti ir kt. Padėkos kalboje Krašto Valdybos pirmininkas visiems nuoširdžiai padėkojo ir ypatingą padėką pareiškė laikraščio Toorak Times korespondentei už labai gražaus ir nuoširdaus straipsnio parašymą, minint Lietuvą, šios Nepriklausomybės šventės proga. Po oficialiosios dalies, kartu su visais svečiais, buvo pabendrauta ir privačiose kalbose prisiminta Lietuva.

Visuose didžiuosiuose ir mažesniuose miestuose buvo taip pat labai gražiai paminėta ši 63-ji mūsų Nepriklausomybės šventė. Labai gražias mintis savo paskaitoje, skaitytoje Sydneyjaus minėjime, iškėlė prof. dr. A. Kabaila, pabrėždamas, kad - 'Mes lietuviai, gyvena ki toje žemės pusrutulio dalyje kaip mūsų protėvių žemė Lietuva, esam kur kas geresnėje padėtyje, negu kai kurios Europos tautos. Ne tik kad Lie-

tuvos nepriklausomos valstybės užgrobimas nėra pripažintas teisėtu (de jure), dar gi lietuvių tautos savitumas, jos teisė į savitumą yra plačiai žinoma ir pripažįstama ne tik Lietuvos draugų, bet ir jos engėjų. Lietuvių kalba nėra tik kalbotyros kuriozas, bet gyvas tautos ir jos įvairių šakų savitumo ženklas, bei komunikacijos priemonė. Taip yra tik dėlto, kad turėjome Lietuvos valstybės nepriklausomybę dvidešimtame amžiuje, per kurią buvo atgaivinta lietuvių tautinė sąmonė, apipavidalinta lietuvių bendroji kalba, nustatanti ir rašybinę kalbą. Tada kai einame per pesimizmo ir nevilties krizes, kurių niekas neišvengia, prisiminkime, kad mūsų padėtis būtų dar daug sunkesnė, jeigu mes nebūtume turėję savo nepriklausomybės'.

ISSKIRTINOS LIETUVAITĖS

Ne tik Sydneyje, bet ir visoje Australijoje yra žinomos seserys Vida ir Ginta Viliūnaitės. Jos ir skautės, tautinių šokių šokėjos, įvairių lietuviškų parengimų išpildytojos, gražios ir visuomet linksmos merginos. Prieš metus laiko Vida baigė farmacijos mokslus ir dabar dirba kaip vaistininke. Be visų kitų lietuviškų darbų, ji dainuoja 'Dainos' chore, talkina lietuviškai radio valandėlei ir bendruomenės susirinkimuose pasireiškia kaip drąsi jaunimo atstovė, iškelianti visas jaunimo problemas. Atžymint jos darbą mūsų lietuviškame gyvenime, jai Australijos Lietuvių Fondas paskyrė metinę premiją, kaip 'Iškiliausios lietuvaite Australijos lietuviškoje veikloje', ko ji yra tikrai nusipelnusi.

Praeitų metų pabaigoje sesuo Ginta užbaigė New South Wales universitetą Bachelor of Arts ir Bachelor of Law laipsniais. Šiuo metu ji tęsia tolimesnes studijas teisių kolegijoje, norėdama įsigyti daugiau praktiškų žinių.

Sveikinant abi šias mielas Sydneyjaus lietuvaite jų gražaus darbo atsiekimuose, noriu joms palinkėti dar daug gražių, lietuviškų ateities dienų, nes jų lietuviškojo ir tautinio darbo pavyzdys mūsų jaunimui yra išskirtinai gražus.

OPPORTUNITY FOR CHIEF ENGINEER
to work and live in a small Congenial Company & Community.
CHIEF ENGINEER with A. S. M. E. background. Exp. in pressure boilers & structural steel. Must be able to relocate. Salary neg. Send resume to Willinger Construction Service, Inc., P.O. Box 767, Helena, Ark. 72342. (13-19)

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYKS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Užsisakykite Anatolijaus Kairio knygas

UNDER THE SWORD OF DAMOCLES, romanas angliškai; vertė N. Gražulienė; kietais viršeliais, praplėsta ir pataisyta lietuviškos laidos versija, 251 p. \$10.00

VYSKUPO SODAS ir KRYŽKELE, dvi dramos vienoje knygoje iš vysk. M. Valančiaus lai-
kų, 144 p. \$6.00

PO DAMOKLO KARDU, (lietuviškai), premijuotas romanas, 219 p. \$4.00

LAISVĖS SONATA, poema apie vieną jūrininką; 40 dail. D. Kizlauskienės iliustracijų; kietais viršeliais, didelio formato, tinkama dovana jaunimui, 78 p. \$4.00

TRYKS DRAMOS — Rūtelė, "Saulės rūmai", "Žmogus ir tiltas" — vienoje knygoje; kietais viršeliais, 158 p. \$4.00

TRYKS KOMEDIJOS — "Kūkū", "Didysis penktadienis", "Rūtos ir Bijūnai" — vienoje knygoje, 224 p. \$4.00

KARŪNA, istorinė trilogija-poema iš Mindaugo laikų, trys atskiri veikalai; kietais viršeliais, 318 p. \$4.00

SIDABRINĖ DIENA, 3 v. komedija ir libretas vienoje knygoje; kietais viršeliais, 155 p. \$3.00

Kainos — įskaitant persiuntimo išlaidas

Lithuanian Literary
Associates
P.O. Box 29060
Chicago, Ill. 60629, USA

KANADOS LIETUVIAI

J. Varanavičius

FILATELIJOS PARODA TORONTE

Toronto Lietuvių Filatelistų Draugija ruošia lietuviškų pašto ženklų ir pinigų parodą. Ši, jau ketvirtąją, vien lietuvių ruošiamą parodą, LITHPEX IV, įvyks š. m. balandžio mėn. 11-12 d. Toronto Lietuvių Namų karaliaus Mindaugo menėje. Parodoje dalyvaus lietuviai iš visos Kanados ir J.A. Valstybių. Torontiečiai, ypač jaunieji filatelistai taip pat sparčiai ruošiasi.

Daug maloniau rengti parodas, kai visuomenė jas gausiai lanko, kai lietuviškos institucijos paremia finansiniais ir, kai per kiekvieną parodą draugija paauga naujais nariais. Malonu pastebėti, kad Lithpex III parodos pasisekimas neužmigdė draugijos ant laurų, bet paskatino ir toliau nuleisti rankų.

Kas svarbiausia, parodų metu patenka ne tik į filatelinę, bet ir į didžiąją kanadiečių spaudą lietuviškus pašto ženklus bei Lietuvą liečiantys straipsniai, ku-

riuose, nors ir trumpai, paaiškinama Lietuvos padėtis ir kodėl lietuviški pašto ženklai nustojo eiti... Be to, parodos laiku, yra išrūpinamas specialus Toronto pašto antspaudas. Taip pat parodos metu yra išleidžiami specialūs parodos pagrindiniam tikslui paminėti vokai.

Šių metų parodos tikslas: paminėjimas liūdno 40 metų sukakties nuo lietuvių didžiojo tremimo į Sibirą 1941 metais. Vokai yra atspausdinti ir pradeda keliauti į platų pasaulį. Vokai yra gražūs, reikšmingi, gero popieriaus ir labai tinka laiškam savo draugams, giminėms ar pažįstamiems pasiųsti. Kiekvienas, gavęs tokį voką, nustebęs, apsidžiaugs ir pasilaikys ilgesniam laikui kaip suvenyrą.

Tokių skirtingų vokų T. L. F. Draugija, per 17 gyvavimo metų, yra išleidusi jau 5. Pridėjus dar kitus 5 išleistus bendroms baltiečių parodoms paminėti — jau susidaro įdomi kolekcija. Vokai yra visuomenės mėgiami, gausiai perkami; o už juos pelnyti keli doleriai yra sunaudojami parodos išlaidoms padengti.

Lietuviški pašto ženklai yra gerbiami, kasmet kataloguose vis brangiau įkainojami ir renkami ne vien tik lietuvių, bet ir daugelio svetimtaučių. Lietuvos pašto ženklai yra aukštai įvertinami pasaulinėse filatelijos parodose. Kaip tik ir šioje parodoje bus išstatytas garbės skyriuje pernai, Buenos Aires, Argentinos tarptautinėje parodoje sidabro medalį laimėjęs P. Barbatavičiaus Lietuvos pirmųjų pašto ženklų rinkinys.

Suvenyriniai parodos vokai galima įsigyti: be pašto ženklo — 25 c., o su pašto ženklu ir specialiu Toronto pašto antspaudu 50 c.

Parodos suvenyriniai vokai, parodos leidinys bus galima užsisakyti ir paštu. Leidinys ir suvenyrinis vokas kaštuos \$1.00.

Parodos reikalais kreiptis: K. Kaminskas, 25 Norma Cresc., Toronto, Ont. M6P 3G9, Canada.

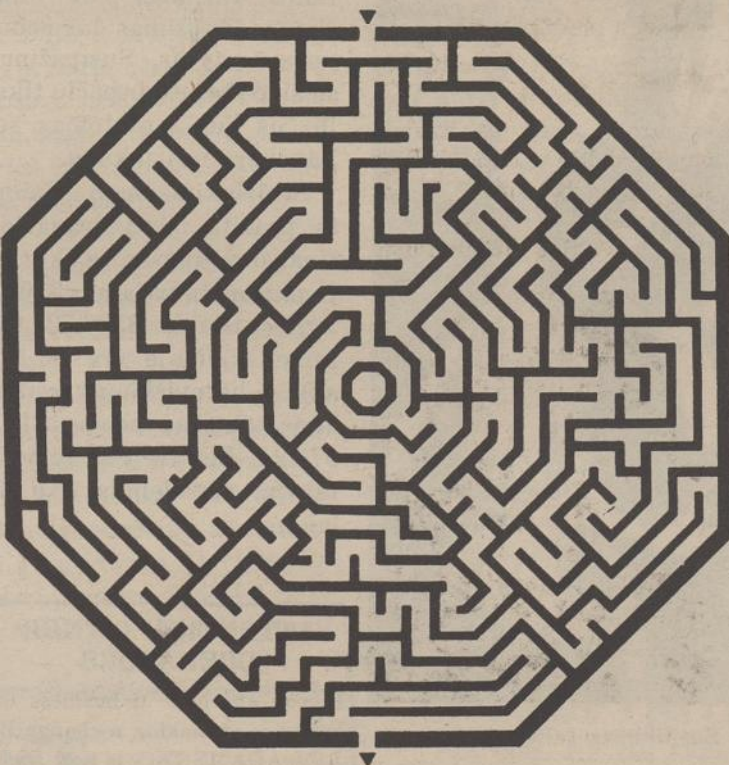
COOK

For Priests in St. Margaret of Scotland parish Rectory. Live-in preferable. Excellent private quarters in congenial household. No heavy-duty work expected. Ample time off. References.

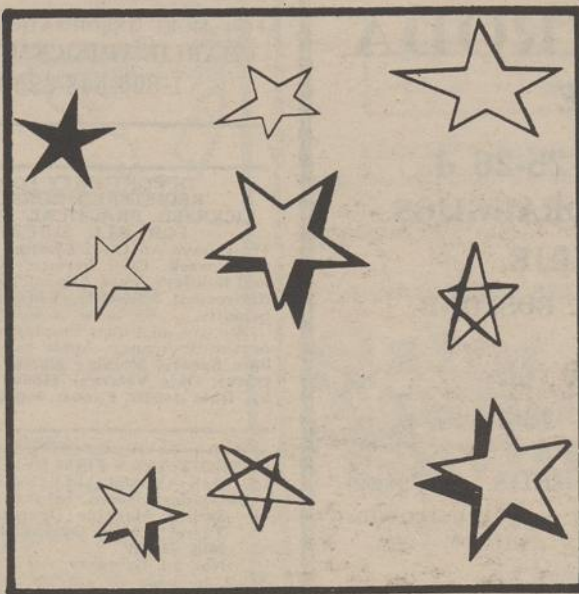
Call FATHER BOESSEN.
314-776-0363

(13-15)

POILSIO VALANDĖLEI

Bandykite šiame labirinte, pradedant iš viršaus, surasti kelią iki apačios. Atsakymas 14 psl.

Nubrėžkite viduryje du kvadratus, kad kiekviena žvaigždė liktų atskirta. Atsakymas 14 psl.

DETROITO LIETUVIAI

Antanas Grinius

ALT S-GOS SEIMUI RUOŠTI KOMITETO POSĖDIS

ALT S-gos Seimui ruošti komiteto posėdis įvyko kovo 21 d. šv. Antano parapijos kavinėje. Komitetą sudaro: Jonas Švoba — pirmininkas, Stasys Šimoliūnas — vicepirmininkas ir banketo reikalų tvarkytojas, Jonas Gaižutis — vicepirmininkas, Albertas Mišius — vicepirmininkas propagandos reikalams, Antanas Vaitėnas — sekretorius, Juozas Leščinskas — finansų tvarkytojas, Vincas Tamošiūnas ir Romas Macionis — registracija, Mykolas Kizis — Windsoro, Kanados atstovas, Albinas Bliūdžius ir Edvardas Milkauskas — nariai ir Antanas Grinius — spauda-korespondencija.

Posėdį atidarė ir jį pravedė pirm. Jonas Švoba, sekretoriavo Antanas Vaitėnas.

Jonas Švoba padarė pranešimą apie jau atliktus ALT S-gos seimo ir Vilties draugijos suvažiavimui ruošti darbus, kurie įvyks 1981 m. gegužės 23-24 dienomis HYATT REGENCY viešbutyje, Dearborne. Po pranešimo buvo aptarti darbai, kurios reiks dar atlikti.

Seimo banketas įvyks šeštadienį, gegužės 23 d. 8 v. v. Meninę dalį atliks sol. Liucija Mažeikienė iš Los Angeles. Jai akompanuos Vidas Neverauskas. Šokiams gros neolituanų orkestras, vadovaujamas Algio Modesto.

Apie vykstantį seimą žinių daugiau rasite Dirvoje.

ISPUDŽIAI IŠ KAZIUKO MUGĖS

Kovo 22 d. Detroite buvo labai graži diena. Saulutė ne tik švietė, bet užtektinai ir šildė. Tą dieną į Dievo Apvaizdos bažnyčią ir Kaziuko mugę privažiavo ne tik parapijiečiai, bet ir tolimesnių apylinkių lietuviai.

Mišias atnašavo svečias kun. Viktoras Dabušis. Ga-

bijos ir Baltijos skaučių ir skautų tuntai mišiose dalyvavo su savo vėliavomis. Po mišių visi rinkosi į salę — Kaziuko mugės atidarymą. Išrikiavus uniformuotiems skautėms ir skautams atidaromąjį žodį tarė Gabijos tunto tuntininkė Rita Kasputienė ir pakvietė parapijos kleboną kun. Viktorą Kriščiūnevičių atidaryti mugę. Kun. Kriščiūnevičius taręs žodį, perkirpo juostą ir publika sugužėjo į salę.

Prie manęs tuoj prisistatė dvi jaunos gražios mergaitės-skautės Asta Jurgutytė ir Ramona Urbonaitė

Detroito skautijos Kaziuko mugėje dalį programos atlikusios sesutės Kristina ir Regina Butkūnaitės.

V. Bacevičiaus nuotr.

Clevelando skautų sektetas, vadovaujamas P. Nasvyčio, atliekant programą Kaziuko mugėje Detroite. Iš kairės: P. Nasvytis, R. Urbaitis, P. Žiedonis, J. Muliolis, D. Motiejūnas ir A. Vanagas.

V. Bacevičiaus nuotr.

Detroitiškiai su clevelandiečiais Kaziuko mugėje.

V. Bacevičiaus nuotr.

ir prisegė prie švarko širdelę su įrašu "Kaziuko mugė 81". Širdelė reiškė mugės pasą.

Įrengtuose kioskuose skautės ir skautai turėjo įvairių grožybių: širdelių, lietuviškų rankdarbių, juostų, margučių, medžio drožinių kryžių. Danguolės Jurgutienės kioske matėsi įvairios literatūros, daug lipniukų įvairiais šukiais ir marškinių su lietuviškais užrašais. Laimės šulinys arba dovanų stalas apkrautas įvairiomis dovanomis-fantais greitai tirpo.

Jaunas skautukas Paulius Klimas stumdamas prikrautą vežimą barankų (riestainių) šaukė: Barankos, barankos! Daug kas jas pirkė. Atsiminiau jaunystės dienas ir mūsų miestelio turguose būdavo daug barankų, kurias tėvelis grįždamas iš turgaus dažnai mums parveždavo.

Jaunos skautės Diana Alkutė, Audra Naumaitė ir Marija Erlingytė vos suspėjo pardavinėti grybus ir blynus. Lazdynų kaimo užkandinė buvo pilna svečių.

Prie kitos svetainės irgi eilė didžiausia. Cepelinai, kugelis ir dešros. Svečius aptarnaujančios vikriai sukosi ir visus greitai aptarnaudavo.

Prie laimės šulinio sunku buvo prisimušti. Dr. Stasys Juzėnas sako: jau keturius dolerius praleidau ir vis nieko. Bilietai, kuriuos aš ištraukiu tušti ir tušti. Laimės jokios. Bandau laimę ir aš. Trys tušti ir vienas pilnas. Laimiu kokį tai sagu skylėms užadyti prietaisą. Laimikis menkas, bet vis tiek geriau negu nieko!

Skautės Liuda Rugienė ir Dalia Gilvydienė pardavinėja naujai loterijai bilietukus. Užrašo ant šaknelės vardą, pavardę ir telefono numerį. Laimėi nusišypsuo. Jus laimikis bus palaikytas ir atiduotas ir jau išėjusiems. O kas tie fantai, kurie bus leidžiami? Kumpis, tortas ir kitkas, sako bilietukų pardavėjos.

Sesės skautės Butkūnaitės dainuoja Lazdynų kaimo užkandinėje. Jų gražūs balseliai gražiai skamba salėje. Bet biznesas lieka bizniu. Skautės ir skautai pardavinėja savo gerybes, o žmonės perka, valgo ir šneka. Atrodo jų tie gražūs balseliai mažai kam smigo į širdį.

Po jų toje pačioje Lazdynų kaimo užkandinėje dainavo Clevelando skautai. Jų dainomis daugiausia galėjo pasigerėti svetainės žmonės. O apie salėje esančius

sunku pasakyti. Ten visą laiką žmonės užėmė kaip bitės avilyje.

Ir taip per visą dieną. Pirkė, valgė, gėrė ir laimė bandė! Žmonių buvo daug. Tai tikrai buvo sėkminga Kaziuko mugė! Gabijos tunto skautės, mugės proga, turėjo išleidusios laikraštėlį "Gabijos Liepsnelės" Nr. 1.

DLOC METINIS SUSIRINKIMAS

DLOC metinis visuotinis susirinkimas įvyks balandžio 5 d. 12 val. šv. Antano parapijos kavinėje. Valdžios nariai ir revizijos komisija padarys pranešimus, bus išrinkta 1981 metams valdyba ir apsvaistytos veiklos gairės.

SERVICE TECHNICIANS

We need several TECHNICIANS for Start-Up and Servicing for BLOW MOLDING MACHINES. IMPORTANT:

Hydraulics, Electrical and Pneumatic background. Extrusion Blow Molding or plastics machinery experience preferred — but not required.

Willingness to travel. Commensurate compensation and fringe benefits. Our plant is located near Lansing, Michigan.

Please call between 8:30 a.m. & 3:30 p.m.

PERSONNEL DEPARTMENT

BEKUM AMERICA CORPORATION

1140 W. GRAND RIVER
WILLIAMSTON, MICH. 48895
517-655-4331

Immediate openings for registered nurses in IV therapy, ICCU & general nursing units. For evening & midnight shifts. Competitive salary and liberal personnel policies. Contact Personnel Dept., King's Daughters Hospital, 2201 Lexington Ave., Ashland, Ky. 41101 (606) 325-7755. (6-15)

OPPORTUNITY FOR REGISTERED PHYSICAL THERAPIST

R.P.T. or R.P.T. eligibility may qualify you for a position we are seeking to fill in an expanding 150 bed acute care Detroit hospital. This challenging position will grant excellent benefits and salary and is available immediately. Call or stop in for a tour.

PERSONNEL DEPARTMENT
313-874-2800, Ext. 282

DETROIT CENTRAL HOSPITAL
801 VIRGINIA PARK, DETROIT, MICH. 48202

An Equal Opportunity Employer

(14-15)

Detroito skautijos Kaziuko mugėje.

V. Bacevičiaus nuotr.

Garbė dūdiečiams

Baltarusijoje, Gardino srityje, Vijos rajone (rusiškai Ivje) yra Dūdų bažnytkaimis (vietinė lietuvių tarme vartojama vienaskaita — Dūda). Dūdoje per metus būdavo keli atleidai — didžiausi rugpiūčio 15 d. (žolinė), į kuriuos suplaukdavo tūkstančiai žmonių net iš tolimų vietovių. Bažnyčios didžiajame altoriuje kabojo stebuklingas Marijos paveikslas. Kabo ir dabar, bet štai kas neseniai atsitiko...

Po Antrojo pasaulinio karo medinė Dūdų bažnytelė dar kurį laiką veikė. Pamaldų laikyti atvažiuodavo Vijos klebonas. Vijos klebonui mirus, sekmadieniais ir šventadieniais žmonės rinkdavosi į bažnytelę, patiesdavo ant altoriaus kunigo liturginius rūbus ir melsdavosi. Po kelių metų valdžia bažnyčią pavertė sandėliu. Taip buvo iki 1980 metų.

Prie bažnytelės stovėjo medinė varpinė. Paskutinio karo metu žmonės varpus nuėmė ir užkasė žemėn. Prieš porą metų vietos valdžia leido žmonėms apgrūvusią varpinę atstatyti. Tikintieji atstatė, bet ilgą laiką negalėjo pakabinti varpų, nes tie žmonės, kurie juos paslėpė, buvo jau mirę. Vis dėlto varpai buvo surasti ir pakabinti. Dūdiečiai galvojo, kad leis veikti bažnyčiai, bet...

Pasklido gandai, kad valdžia ketina bažnytelę griauti. Parapijiečius žinia sujaudino. Kiekvieną valdžios pareigūną atvykimą žmonės stebėjo. Vieną dieną atvykę pareigūnai taikstėsi nuimti paveikslus. Subėgę tikintieji draudė tai daryti, ypač išplėsti Marijos paveikslą iš didžiojo altoriaus. Jie neleido griauti ir altoriaus. Kulminacinio taško pasiekta 1980 m. balandžio 23 d.

Tą dieną valdžios pareigūnai atvyko į bažnytelę ir ėmė laužyti altorius. Subėgę žmonės pasiryžo neleisti. Tuomet atvažiavo traktorius, kuris turėjo altorius nugriauti. Važiuojant jam į bažnyčią, vyrų būrys trak-

torių atstūmė nuo bažnyčios atgal už vartų. Ir taip kelis kartus. Žmonės kalbėjo: "Mes statėme bažnyčią, todėl griauti neeisime". Pagaliau ėmė skambinti net varpais. Išgirdę varpų skambėjimą, subėgo daugiau žmonių iš apylinkės. Traktoriui važiuojant į bažnyčią, moterys gulė ant kelio po traktoriumi šaukdamos: "Dievo Motinėle, gelbėk mus nuo tų šėtonų!" ir pan.

Milicija bandė kai kuriuos žmones areštuoti, bet minia išvadavo. Kai kurie buvo sumušti, bet vis tiek nepasidavė. Pamatę, kad su minia sunku bus kovoti, valdžios pareigūnai pasitraukė. Nusivarė ir traktorių.

Kitą dieną, atvykę iš Vijos, valdžios atstovai pasikvietė bažnyčios komiteto narius ir atidavė jiems bažnyčios raktus sakdami: "Jeigu jau taip norite bažnyčios, tai ir turėkite". Dūdiečių džiaugsmui nebuvo galo.

Tačiau yra ir pesimistų, galvojančių, kad už pasipriešinimą būsia suėmimų. Kiti mano, kad kai bažnytelė būsianti perdengta ir sutvarkyta, ją vėl pavers sandėliu. Gali būti ir šitaip. Parodys ateitis.

D. Batutis

(Aušra Nr. 22-62)

CLEVELANDO PARENGIMAI

- BALANDŽIO 5 D. Kultūrinė popietė DMNP parapijoje.
- BALANDŽIO 25-26 D. Vandos Aleknienės dailės kūrinių ir Norberto Lingertaičio gintaro išdirbinių paroda D.M. N.P. parapijos salėje. Ruošia Neringos tunto Židinys.
- BALANDŽIO 26 D. — Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokinių pirmoji Komunija.
- GEGUŽĖS 10 D. — Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos rengiamas Motinos dienos minėjimas.
- GEGUŽĖS 1-3 DD. Ateitininkų šeimos šventė ir 70 metų Ateitininkijos sukakties minėjimas.
- GEGUŽĖS 3 D. LB Clevelando apylinkės metinis susirinkimas.
- GEGUŽĖS 17 D. JAV LB Kultūros tarybos premijų įteikimas.
- GEGUŽĖS 23-24 D. Clevelando menininkų dailės paroda DMNP parapijos salėje. Rengia

FIELD SERVICE ENGINEER
Network Systems Corp. is the leading manufacturer in the area of computer networking. Our HYPER channel products provide high speed interface between central processors & peripheral subsystems in a mixed vendor environment.
We are currently seeking a Field Service Engineer in the NJ & NY area to maintain our equipment. 4 yrs. experience in Field Service preferable with a background in IBM, Univac, Honeywell, CDC or mini computers. Salary is commensurate with experience. We have excellent employee benefits.
Call collect to LES BENSCHE (612) 425-2202
NETWORK SYSTEMS CORP.
7600 BOONE AVE. NORTH
BROOKLYN PARK, MINN. 55428
Equal Opportunity Employer M/F (14-16)

D.L.K. Birutės draugijos Clevelando skyrius.

• GEGUŽĖS 31 D. — Šv.

Kazimiero lituanistinės mokyklos mokslo metų pabaigimas.

• BIRŽELIO 7 D. O. Mikulskienės kanklių muzikos studijos mokinių rečitalis.

• BIRŽELIO 20 D. Joninių laužas O. ir V. Jokūbaičių sodyboje. Ruošia Clevelando skautininkai-ės.

• BIRŽELIO 28 D. Kar. Juozapavičiaus šaulių kuopos gegužinė.

• LIEPOS 12 D. Žalgirio šaulių kuopos tradicinė gegužinė.

• LIEPOS 19 D. ALT S-gos Clevelando skyriaus gegužinė.

• LIEPOS 19 D. — SLA 14 kuopose gegužinė Onos ir Vytauto Jokūbaičių sodyboje.

• RUGPIŪČIO 5-9 D. A.L. R.K. Moterų Sąjungos 39-sis seimas Clevelande DMNP parapijoje.

• RUGPIŪČIO 8-9 d. Dail. Reginos Petrutienės tautodailės darbų paroda DMNP parapijos didžiojoje salėje.

• RUGPIŪČIO 16 d. Balfo gegužinė.

• RUGPIŪČIO 30 D. — Lietuvių klubo metinė gegužinė Austrian Picnic Ground.

• RUGSĖJO 5 D. Tautos šventė. Rengia LB Clevelando apylinkė.

• RUGSĖJO 13 d. Abiturientų balius. Rengia LB Ohio apyg. valdyba.

• SPALIO 3 D. Vaidinimas "Tėvas ir sūnus" (J. Grušo). Rengia LB Ohio apyg. valdyba.

• SPALIO 10 D. Korp! Neo-Lithuania metinė šventė-balius Lietuvių Namuose.

• SPALIO 18 D. prof. J. Žilevičiaus 90 metų amžiaus sukakties minėjimas. Akademijskoncertas. Ruošia Čiurlionio Ansambelis.

• SPALIO 31 — LAPKRIČIO 1 D. D. Lietuvių Dienos. Rengia LB Clevelando apylinkė.

• LAPKRIČIO 7-8 D. Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto seimas, Clevelande.

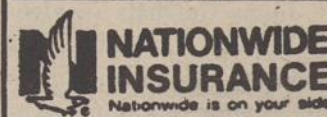
• LAPKRIČIO 28 D. Karuomenės šventės minėjimas. Rengia LKVS Ramovė Clevelando skyrius Lietuvių namuose.

PATRIA prekybos namuose, 794 East 185th St., Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų produktų, lietuviškos juodos duonos. Dovanų skyriuje didelis pasirinkimas spalvoto ir balto kristalo. Taip pat rasite gintaro, medžio drožinių, audinių ir kt. Kreipkitės pas H. Kripavičių, tel.: 216-531-6720.

• PERKANT IR PARODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

• OHIO AUTO BODY, savininkas Jonas Švarcas, 35571 Vine St., Eastlake, Ohio 44094, sąžiningai ir gražiai atlieka visus automobilių taisymo darbus. Iš nelaimės vietos pašaukius, automobilį atitepmia į savo dirbtuves ir greitai pataiso. Skambinkite tel. (216) 942-8038 ir viskas bus sutvarkyta.

• APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį, tel. 531-2211.

HOUSE FOR SALE

3 bedroom brick single, garage in Lithuanian neighborhood, church, school and shopping. 18316 Hiller Ave. Asking 59,000. Call: 531-7247. (14-15)

TWO BRICK DOUBLES

1 on La Salle off Neff Rd. 1 in Euclid on East 200 St. Call: CAMEO REALTY Anton Matic, broker 531-6787

Superior Savings
ASSOCIATION

MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ SANTAUPŲ INDĖLIUS

Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki
\$ 100,000.00

**NAUJAS PATARNAVIMAS
ATIDARYKITE SUPERIOR SAVINGS
ČEKIŲ SĄSKAITĄ**

Operacijos atliekamos be jokio mokesčio
Už įnašus mokame 5¼% palūkanų

**PASKOLOS NAMAM IR STATYBAI
ATLIKITE VISAS FINANSINES OPERACIJAS**

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

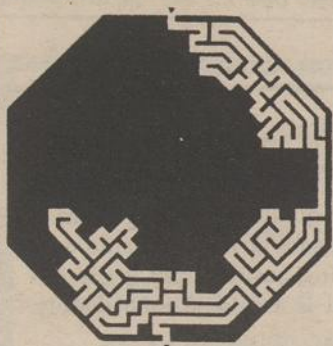
Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS:

Kasdien nuo 9:30 iki 4:00, penktadieniais 9:30 iki 6:00,
šeštadieniais 9:30 iki 2:30, pirmadieniais uždaryta.

GALVOSŪKIO SPRENDIMAI

CLEVELANDE IR APYLINKĖJE

MIRĖ BRONIUS GRAŽULIS

Kovo 29 d. staiga nuo širdies smūgio Clevelande mirė Bronius Gražulis, sulaukęs 70 metų amžiaus.

Velionis buvo baigęs Klaidojo Prekybos Institutą ir po karo atvykęs į JAV vertėsi prekyba.

Aktyviai dalyvavo Lietuvių Bendruomenėje, Balfė. Buvo ilgametis tų organizacijų valdybų narys, paskutiniu laiku LB Clevelando apylinkės valdybos vicepirmininkas. Didelis rėmėjas spaudos ir liuanistinės mokyklos. Kasmet skirdavo mokiniams už liuanistinių knygų skaitymą premijas.

Liko žmona Akvilina, kuriai Dirva reiškia užuojautą.

Velionis pašarvotas Jakubs ir sūnaus laidojimo koplyčioje. Atsisveikinimas įvyks balandžio 1 d. 7:00 v. v. Laidojamas ketvirtadienį, balandžio 2 d. 9:30 v. iš DMNP parapijos bažnyčios Visų Sielų kapinėse.

NUVERTĖ PAMINKLĄ

Clevelando liuanistų įsikūrimo šimtmečiui atžymėti 1973 metais pastatytas paminklas prie DMNP parapijos bažnyčios, š. m. kovo 27 d., tuoj po vidurnakčio, važiuosiu girtų vairuotojų, automobiliui praradus kontrolę, buvo nuverstas ir sudaužytas. Išliko nesužalotas tik Rūpintojėlis ir aukuro bareljefas, skulpt. V. Mazoliausko kūriniai. Paminklas ir aplink jį įrengimai buvo pastatyti pagal arch. Ed. Kersnausko projektą.

Paminklas, kaip sako kun. G. Kijauskas, S. J., bus atstatytas, bet tas pareikalaus daug darbo ir lėšų.

Clevelando liuanistų šimtmečiui atžymėti paminklas prie DMNP parapijos bažnyčios kovo 27 d. buvo nuverstas girtų jaunuolių, važiuosiu automobiliu dideliu greičiu. Išliko tik Rūpintojėlis ir aukuras. Prie griuvėsių stovi muz. A. Mikulskis.

ATIDAROMA MENO GALERIJA

Š. m. balandžio 3 d. Clevelande atidaroma meno galerija "Amber Studios" Inc. 505 E. 185 St., Euclid, Ohio 44119, tel. 531-3500. Studijoje bus didelis pasirinkimas, tapybos darbų, keramikos, foto darbų, bus atliekami paveikslų įreminimai bei suteikiami įvairūs patarimai ir informacijos meno klausimais.

Galerija bus atidaryta: pirmadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 6 val. Antadieniais ir ketvirtadieniais nuo 12 iki 9 val. Šeštadienį nuo 10 iki 6 val.

Galerijos atidarymas įvyks šį šeštadienį, balandžio 3 d. 7:30 v. v. ir galima bus lankyti sekmadienį nuo 11 iki 3 v. p. p.

Visi liuanistai kviečiami šią galeriją aplankyti ir pasinaudoti jos patarnavimais.

• **Dr. Romualdas Kašuba**, Cleveland State University profesorius, mechanikos inžinerijos departamento vadovas prieš porą savaičių dalyvavo tarptautinėje konferencijoje — International Conference on Engineering Design, Romoje — Italijoje. Ten dr. R. Kašuba skaitė paskaitą apie kūrybinių procesų pritaikymą didžiųjų inžinerinių sistemų planavimuose.

Kelionėje į Romą jį lydėjo jo žmona Nijolė. Romoje bei Muenchene susitiko su eile ten gyvenančių liuanistų.

• **Kun. Balys Ivanauskas**, buvęs Šv. Jurgio parapijos klebonas, dabar pensininko dienas leidžia Vermilion, Ohio, neseniai grįžo iš Kalifornijos, Costa Mesa. Buvo nuvykęs ir į Hawajų salas, bet džiaugiasi grįžęs į Ohio prie Erie ežero. Sako tik sunku apsiprasti su pensininko gyvenimu po tiek metų, dirbus Dievo vynuogyne.

• **LB Clevelando apylinkės metinis susirinkimas** įvyks gegužės 3 d. 4 val. p. p. DMNP parapijos salėje. Susirinkimo metu bus renkama nauja valdyba ir svarstomi aktualūs LB Clevelando apylinkės reikalai.

• **Stasiui Barzdukui**, žinomam visuomenės veikėjui, š. m. balandžio 23 d. sukanka 75 metai amžiaus. Šią sukaktį paminės Clevelando liuanistų visuomenė gimtadienio išvakarėse šv. Mišiom 7 v. v. DMNP šventovėje ir po to kavutė bei atitinkamu filmu švėtinėje.

bine Ave., tel. 651-1661, rytuose University Circle (Observation School) 2064 Stearn Rd. tel. 721-0931.

• **SLA 14 kuopos valdybos posėdis**, kuriame dalyvavo SLA tarybos atstovas dr. D. Degėsys ir visi valdybos nariai, įvyko kovo 9 d. Iš ilgamečio valdybos nario Povilo Šukio finansų sekretoriaus pareigas perėmė jauniausias valdybos narys Linas Jokūbaitis, kuris yra baigęs universitetą, aktyviai dirba skautuose ir kitose jaunimo organizacijose. Dabar SLA 14 kuopos nariai draudimo mėnesinius mokesčius turi mokėti Linui Jokūbaitiui arba gali pasiųsti paštą jam į namus — 3000 Hadden Rd., Euclid, Ohio 44117. Povilas Šukys pasiliko valdyboje, prisimdamas kuopos išdininko pareigas.

Valdyba svarstė, kaip parašyti daugiau narių į Susivienijimą, ypač kaip įtraukti į narius jaunesnius žmones. Taip pat nutarta liepos 19 Onos ir Vytauto Jokūbaitių sodyboje surengti gegužinę.

• **Velykinių margučių paroda** įvyks šeštadienį, balandžio 11 d., nuo 1-5 val. po pietų Lietuvių Namų žemutinėje salėje. Dalyvaus įvairių tautybių atstovai, kurie paaikškins savo marginimo metodus. Rengia Lietuvių Namų Moterų Klubas ir maloniai kviečia visus atsilankyti.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PASALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI

Dengiame stogus apartamentams, Hot roofs. Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius, dedame po stogu kablius kontroliavimui ledo užsikimšimo. Taip pat atliekam dailidės darbus.

MARTINS ir KUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

TURNER REALTY

501 EAST 185 ST.

EUCLID, OHIO 44119

PHONE: 486-2530

RITA MATAS

ISTAIGOS

ADMINISTRATORE

PILNATEISE NEKILNOJAMOJO TURTO ĮVERTINTOJA.

Esame registruoti pilnateisiais nariais trijose skirtingose Multiple Listing istaigose:

CAMLS — Cuyahoga County (Cleveland & Suburbs)

LCMLS — Lake County

RMLS — United States.

Todėl galima triskart plačiau skelbti Jūsų parduodamą nekilnojamąjį turtą. Tuo reikalu kreipkitės į bet kurį mūsų bendradarbių arba į jus reikiamą namų įvertintoją ar kitokiems reikalams, kreipkitės į Ritą Matienę, pilnateisę namų įvertintoją.

501 EAST 185 ST.

EUCLID, OHIO 44119

PHONE: 486-2530

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,

William J. Jakubs Jr. ir

Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

DIRVA

KONKURSAS DŽŪKŲ DAINAI SUKURTI

Džukų draugija skelbia konkursą solo dainai sukurti ir skiria 3 premijas: I — 500 dol., II — 300 dol. ir III — 200 dol.

Konkursui nustatytos šios taisyklės:

1. Kūrinyje turi būti sukomponuotas žemam balsui su fortepiono palyda, nau-

dojant Džukų kraštui artimą tematiką.

2. Kūrinyje turi būti pasirašytas slapyvardis, o atskirame voke įdėtas kompozitoriaus vardas ir pavardė.

3. Kūrinius siųsti iki 1981 m. spalio 1 d. šiuo adresu: Džukų draugijos pirmininkas P. Nėdas, 6242 South Francisco Ave., Chicago, IL 60629.

Buvusiam JAV Lietuvių Bendruomenės Centro Valdybos pirmininkui

A. A.

JONUI JASAIČIUI

mirus, žmonai BIRUTEI, dukrai JŪRATEI ir jos vyrui, dukrai AUŠRAI, sūnui ALGIRDUI, seserei AGNEI KEŽIENEI ir visiems kitiems giminėms, artimiesiems, draugams bei pažįstamiems reiškiamame nuoširdžią užuojautą

JAV Lietuvių Bendruomenės
Krašto Valdyba

Ilgamečiui Lietuvių Bendruomenės veikėjui, Clevelando apylinkės valdybos vicepirmininkui

BRONIUI GRAŽULIUI

netikėtai mirus, jo žmonai AKVILINAI ir giminėms bei artimiesiems reiškiamame nuoširdžią užuojautą

LB Clevelando apylinkės
valdyba

Mielam bičiuliui

BRONIUI GRAŽULIUI

netikėtai mirus, jo žmonai AKVILINAI ir artimiesiems reiškiamame nuoširdžią užuojautą

Elena ir Jurgis
Malskiai

A. + A.

JUOZUI ČERNIAUSKUI

mirus, skausmo prislėgtiems — jo žmonai JADVYGAI, dukroms ROŽEI, ALDONAI ir JANINAI, sūnui SAULIUI ir visiems giminėms reiškiamame giliausią užuojautą ir drauge liūdime

Natalija ir Jonas Kiaušai
su šeima

4. Premijuoti kūriniai lieka Džukų draugijos nuosavybėje.

5. Neatsiradus premijuotų kūrinių, konkurso komisija pasilieka teisę premijų neskirti.

6. Konkurso komisija bus sudaryta ir paskelbta vėliau.

• **Anatolijus Milunas**, JAV Lietuvių Respublikonų Federacijos pirmininkas, kovo 27 d. dalyvavo Baltuose Rūmuose tautybių konferencijoje, kurioje prezidentas Reaganas painformavo apie siūlomą ekonominę programą.

PAIEŠKOMI ŠIDLAUSKO RAŠTAI

Paieškomi Visuomio — Domo šidlausko raštai ir apamai informacija apie jį. Jei kas tokių raštų turėtų arba galėtų nurodyti kur jų galima gauti, prašoma pranešti Dirvos redakcijai. Dėkojame iš anksto.

• Tėv. dr. Tomas Žiūraitis, O.P. gyv. Washington, D.C., šiomis dienomis sulaukė 65 m. amžiaus. Šeikiname sukaktuvininką, kuris savo filosofiniais straipsniais ne kartą praturtino Dirvą.

• Palm Beach Lietuvių klubas per sekretorę J. Daugėlienę atsiuntė Dirvai paremti auką 15 dol. Ačiū.

• LB Los Angeles apylinkės valdyba per išd. Rymanę Barauskaitę Dirvai paremti atsiuntė auką 20 dol. Ačiū.

OPEROS ŽINIOS

I Lietuviai operos spektaklių bilietai jau gaunami Vaznelių krautuvėje, 2501 W. 71st St., telefonas: 471-1424.

Spektaklių datos: birželio 13 d., 8 val. vak., birželio 14 d., 3 val. popiet, birželio 20 d., 8 val. vak.

Vietos: Marijos mokyklos auditorija, 67th ir S. California Ave.

Bilietų kainos — parteryje: 20, 17, 14, 12 dol., balkone: 17, 13, 10 dol.

Vieni tie, kurie turi įsigyti bilietus anksčiau skelbtom datom, prašome juos pakeisti naujais.

Paštu bilietai užsakomi, pažymint spektaklio datą ir siunčiant atitinkamai sumai čekį, šiuo pavadinimu ir adresu: Lithuanian Opera Co., 2501 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629.

Dalnuoja:

Dana Stankaitytė I ir III sp.
Nerija Linkevičiūtė II sp.
Margarita Momkienė
Stefan Wicik I ir III sp.
Rex Eikum II sp.
Algirdas Brazis I ir III sp.
Algis Grigas II sp.
Jonas Vaznelis I ir III sp.
Vytautas Paulionis II sp.
Bernardas Prapuolenis.

Scenos reikalų vadovas —

Jonas Paronis

Meninė priežiūra —

dail. Vladas Vijeikis

Pastatymo produkcija —

Kazys Oželis

Choreografija — Violeta Karosaitė

Chormeisteriai: Alfonsas Gečas,
Emilija Sakadolskienė

Dirigento asistentas —

Arūnas Kaminskas

Režisierius — Paul Williams

Dirigentas — Alvydas Vasaitis

Lietuvių Opera kviečia visus ir iš visur atvykti į Chicago, organizuojant ekskursijas autobusais ar mašinomis, ir dalyvauti pirmą kartą Amerikoje statomoje mūsų laisvės tema sukurtos operos I Lietuviai-Lietuviai spektakliuose.

• Lietuvių Lake Worth klubas per pirm. Vincą Dovydaitytį Dirvai paremti atsiuntė auką 10 dol., linkint išvermės Lietuvos laisvinimo darbe. Ačiū.

• Gintė Damušytė anglų kalba paruošė vėliausių žmogaus teisių pažeidimų sąrašą, žiniaraštį apie Vytauto Skuodžio, Gintauto Iešmanto ir Povilo Pečeliū-

lio teismą bei Lietuvos Helsinkio grupės dokumento nr. 23 vertimą apie Skuodį. Šis informacijos kompleksas buvo R. Česonio skubiai perduotas įvairiems delegatams į Madrido konferenciją. Paruoštas žinias apie Vytautą Skuodį anglų kalba galima gauti Lietuvių Informacijos Centre, 351 Highland Blvd., Brooklyn, New York 11207.

P A D Ė K A

A. A.

BIRUTEI PRANCKŪNAITEI, DABRIKIENEI, KAVALIENEI

mirus, reiškiamame gilią padėką visiems giminaičiams, draugams ir pažįstamiems kurie mums išreiškė užuojautą.

Gili padėka kun. Gediminui Kijauskui, S.J. už maldas ir atsisveikinimo žodį koplyčioje ir bažnyčioje. Taip pat už palydėjimą į kapus. Dėkui karsto nešėjams. Visiems ačiū kurie aplankė velionę ir kurie palydėjo į amžiną poilsio vietą.

Visiems dėkui už Šv. Mišių aukas. Kitos aukos paskirtos Lietuvių Fondui ir Skautijos Fondui. Dėkojame už gražias gėles.

Ypatinga padėka Clevelando Skautininkų Draugovei už suteiktą šilumą ir pagalbą šeimai namuose.

Jacubs laidotuvių namams dėkui už malonų patarnavimą.

VYRAS JUOZAS KAVALIUS

DUKTĖ MIRGA KIŽIENĖ SU ŠEIMA

SESUO EMILIJA BALTULIENĖ IR ŠEIMA

BROLIENĖ OLGA PRANCKŪNIENĖ

A. A.

LIVIJAI STUKELS-KROMAITEI

mirus, jos dukrai MARIJAI ANTANĖLIE-

NEI, žentui, anūkams ir kitiems giminėms

reiškiu giliausią užuojautą

Ina Obolėnienė

A. A.

BRONIUI GRAŽULIUI

Balfo Clevelando 145 Skyriaus Valdybos vicepirmininkui mirus, jo mielai žmonai AKVILINAI GRAŽULIENEI reiškiamame gilią užuojautą ir kartu liūdime

BALFO CLEVELANDO SKYRIAUS
VALDYBA IR DIREKTORĖ

Mūsų gerajam prieteliui

A. A.

BRONIUI GRAŽULIUI

staiga mirus, jo žmoną AKVILINĄ širdingai užjaučiame ir drauge liūdime

M. O. NAUMANAI

A. A.

POVILUI STYRAI

Lietuvoje mirus, jo broliui ANTANUI STYRAI, Balfo Clevelando Skyriaus Valdybos nariui reiškiamame giliają užuojautą

BALFO CLEVELANDO SKYRIAUS
VALDYBA IR DIREKTORĖ